

Toto místo jest vyhraženo pro známého
R. HURTA,
KREJČÍHO A KLOBOUČNÍKA,

— jenž vlastní největší sklad —
 sokolských klobouků, košil, pásů a monogramů, cvičebních košil,
 odznaků, hotových obleků cvičebních pro žáky. Stejnokroje zhotovují a zasílám do kterékoli části Spojených Států. — Vše v cenách nejnižších.

R. Hurt, krejčí a kloboučník, 593 Blue Isl. Av., Chicago, Ill.

Ukažte svou barvu

a objednejte si krásný....

Sokolský odznak

bíle a červeně emalovaný, jež zhotovuje velice úhledně Sokol Jan W. Wiša, člen Plz. Sokola v Chicagu, za ceny velmi levné. Potřebujete-li hodinky, prsteny, diamanty, neb cokoli z oboru zlatnického, ušetříte peněz, když si dopíšete pro náš ceník.

Zlatý se štítkem pro jméno pro Sokoly neb Sokolky \$1.50
 Takový pozlacený 75c.
 i s pošt. dopravou.

Knoflík zlatý \$1.00
 Pozlacený 60 ct.

Sbory, jež objednají jeden tucet neb více, obdrží na všech deset procent sračky.

W. J. Wiša & Syn,

381 W. 18th St., Chicago, Ill.

Doktor
E. VEJVODA,

ZUBNÍ LÉKAŘ,

v číste 334 v. 72. ulice,
 New York.

Sborník Sokolský

na rok 1896

pokud zásoba stačí prodává za 25ct. jednatel výkonného výboru N. J. S.

Jos. Kuchař.

341 v. 73. ulice,
 New York.

Má na skladě...

kuřácké i školní potřeby, hračky, cukrovinky, knihy, jako: tlumače, slovníky, kuchařky, zábavné i svobodomyšlné knihy, čítanky atd.—Sklad HOBOKA i ostatních Fahrneyových léků.

Pojišťuje u dobrých společností.

Zastupuje časopisy:

Amerikán, Duch Času, Domácnost a Svojan.

.....Nákladem.....

ústředního
 výboru
 Východní
 župy
 v New
 Yorku

—vydána byla—
**Nejnovější sbírka
 Sokolských písní.**

1. sešit po 3 centech

zasílá na požádání každému veselému Sokolu jednatel ú. v. Vých. župy

JOS. A. KNEDLHANS,

420—424 East 71st St.,

NEW YORK CITY.

N. B. — Každý kdo si přeje objednat jakýkoliv počet zpěvníků, nechť zašle předem peníze v poštovních známkách jeden a dvoucentových.

EMIL POLAK,

1321. první Avenue,
 roh 71. ul., New York.

Vyrábí všeho druhu stejnokroje a potřeby sokolské, střelecké a spolkové vůbec, klobouky a čapky pro pány a chlapce, dětské i chlapecké obleky.

Hojný sklad modního zboží pro pány, kufry, vaky, torby, peněženky a řemení u velkém výběru.

Dodavatel Těl. Jednoty „Sokol“
 v New Yorku.

KNIHY

u výk. výb. N. J. S. na skladě:

Tyrš Mir., Dr.: Zakladové tělocviku ..	\$1.00
Kožišek Fr.: Cvičební večery na koni na šíř.....	.10
Jindřich Fuegner. Životopis10
Vaniček Kar.: Sokolstvo, jeho směr a cíl Komenský Jan Amos a jeho snahy tělocvičné. Obě za.....	.03
Scheiner, Jos. E. Dr.: Tělesná cvičení ve starém věku65
Kožišek Fr.: Cvičební večery na hrazdě.....	.12
„ „ 100 příkladů cvičení prostých18
Hron Karel: O cvičební soustavě....	.20
Mendík Jan: Povelky ku podrobnému procvičení poř. cvičení.....	.05
Scheiner Jos. E. Dr.: Úvahy a řeči dra. Mir. Tyrše. Povšechné úvahy o věci Sokolské, I. 1.....	.25
Povšechné úvahy o věci Sok., I. 2..	.25
Klenka Jos.: Tělocvičné hry pro školy, I. bez náradí15
Klenka Jos. Těl. hry. II. S náradím..	.25
Hanušová Kl.: Dětský tělocvik.....	.20
„ „ Hry míčem pro veselou mládež.....	.15
Horálek F.: Pérem Sokolím; seš. 1—4	.20
„ Na přední stráž.....	.05
Sládek Jos. V.: České písně.....	.05
Jos. Klenka: Skoky prosté, útokem a o tyči10
Jos. Klenka: Skoky smíšené na koze a na stole10
Dr. J. Vaniček: O rohování (box) a šermu holi dlouhou (baton) ..	.10

Knihy tyto, pokud zásoba stačí, zasílá vyplacené jednatel výk. výb. tomu, kdo při objednání pošle výše udanou částku buď ve znamkách, nebo poukázkou poštovní.

Jan Černý, 437 E. 71st St., N. Y.

SOKOL AMERICKÝ.

Entered at the Post Office at New York, N. Y., as Second Class Matter.

Ročník XXIII.

NEW YORK, 15. SRPNA 1901.

Číslo 8.

SUBSCRIPTION 50c. PER YEAR.

Předplatné50c. ročně.— Do Čech.....zl. 1.50

ORGÁN NAR. JED. SOKOLSKÉ.

EDITOR — POŘADATEL:
K. Štulík, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill.
PUBLISHER — VÝPRAVČÍ:
F. Lier, 410 East 71st Street, New York, N. Y.

Listárna redakce. — Příspěvky a dopisy do Sok. Am. musí být v rukou pořadatele do 5. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny. Rukopisy uschovají se na dobu 3 měsíců, pak se zničí.

Listárna výpravčího. — Přestěhování nechť oznámí výpravčímu přesídlivší Sokol sám, možno-li do 3. neb 4. toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nově odstoupilé a vyloučené členy nechť oznamuje tajemník neb účetní výpravčímu pravidelně každý měsíc.

OBSAH.

Ještě k českému dnu v St. Louis. — K čemu pořádáme jednací sjezdy. — Z posledních závodů. — Třetí olympiada. — Něco o žiněnkách. — Fysiologie tělesných cvičení. — Pěstujme hry v přírodě. — Závodní cvičení prostrná k sjezdu italských jednot. — Ze župy Východní. — Tabulky soudečů ze závodů župy Střední v St. Louis. — Zpráva o TJS v Newarku. — Zasláno. — Dopisy: Z Chicaga, St. Louisu, Baltimore a New Yorku. — Zápisy o schůzích v. v. N. J. S. — Finanční zprávy jed. v. v. a různá oznámení.

Ještě k českému dnu v St. Louisu.

Známe dobře Těl. Jed. v St. Louis i četné její členy po léta, i věděli jsme o nich vždy, že snaží se úkolu svého sokolského dostátí co nejlépe, o čemž dlouholetá pilná jejich práce i potěšitelné výsledky výrazně promlouvají. Věděli jsme jistě, že jednota ta co nejhorlivěji se přičiní, aby závody župy Střední, jež v sídle jejím v červnu min. byly odbývány, setkaly se s úspěchem co největším. V tom smyslu psali jsme několikrát před závody a v očekávání svém jsme se nikterak nesklamali. Každý kdo závodům těm byl přítomen, byl spokojen a má jen chválu pro Sokoly st.-louiské za jejich péči a přičinění.

Dovedeme se vmysliti v náladu bratří st.-louiských po závodech, jež po velkém úkolu zdárně provedeném byla přirozeně co nejlepší, neboť každý kdo vyplní náležitě svou povinnost, cítí v odměnu blahé uspokojení.

A v náladu tu přimísilo se náhle trochu trpkosti následkem kritik, jež o závodním českém dnu st.-louiském přinesla "Dennice Novověku" a "Šotek", kteréž kritiky uveřejnili jsme v čísle minulém.

Uveřejněním kritik oněch učinili jsme jen svoji povinnost, neboť měli jsme po léta a máme posud za užitečné uveřejňovati to, co nás se přímo týká, v Sok. Am., ať již jest to chvála či hana, i máme za to, že činíme tak, činíme dobře.

"Dennice Novověku" a "Šotek" jsou přední naše listy svobodomyšlné, a tu ovšem zřejmo, že se svého stanoviska posuzovaly společně vystoupení Sokolů a katolických spolků o českém dnu st.-louiském, každý pak

z redaktorů jejich učinil tak dle svého jemu vlastního způsobu, Dennice mírně, Šotek ostře. My, dobře vědouce, že pořádající výbor st.-louiský veden byl těmi nejlepšími úmysly, kdy pozval k slavnosti spolky katolické, nijakých výtek jsme mu proto nečinili, snažice se vysvětliti pohnutky k takovému společnému vystoupení.

Psali jsme přece zřejmě: "Ovšem stalo se již jednou a to jedině z té příčiny, aby pořádaná slavnost byla okázalejší, že spolky svobodomyšlné a katolické společně veřejně vystoupily a tak celkem neudálo se i v St. Louisu o posledních závodech ničeho, čeho před tím nikdy nebylo". A dále psali jsme: "Místní poměry v St. Louisu, které ovšem dopodrobna neznáme, budou asi takové, že tam, kde třeba, aby český živel ukázal se mohutně, odkládají se stranou všechny různosti smýšlení a vyznání, i vystoupí všichni naši co Češi — a to jest správné. Tim, že pořádající výbor závodní nazval slavnost předzávodní "Českým dnem" a nikoli dnem sokolským neb jiným, vysvětluje se, proč požádal o účastenství na něm též spolky katolické".

Tim doufáme, že jsme věc tu náležitě vysvětlili a povinnosti své vůči T. J. S. v St. Louisu v plné míře dostáli, i nezasluhujeme proto žádných výčitek.

Že jsme přímo proti výtkám Dennice Novověku a Šotka st.-louiský pořádající výbor nebránili, musí býti každému zřejmo z toho, kdo zná, jaké poměry celkem mezi spolky sokolskými a katolickými jsou. Obrana příslušela tu jednotě st.-louiské a ta ji také v t. č. podává resolucí, již na jiném místě přinášíme.

Tim doufáme, že celá záležitost ta jest skoncována, i že nezanechá u bratří st.-louiských žádných trpkostí, i že bude nám všem pro budoucnost dobrou zkušeností.

K čemu pořádáme jednací sjezdy?

Otázka tato musí napadnouti každého upřímného Sokola, který za poslední dva roky sledoval řadu událostí v našem středu a který to s naší organizací až posud vážně myslí. K čemu vydali jsme takovou spoustu peněz za ty všechny sjezdy, když přijímají se tam pravidla, která se neprovádí, aneb přijmou se zákony, které se v zápětí zase zruší? Věc byla by ukrutně směšnou, kdyby nebyla tak příliš vážnou. Zdá se mi, že kdybychom chtěli veřejnost pobavit nějakými kratochvilnými historiemi, nemusili bychom po nich pátrati ani v archivech slavného města Kocourkova.

Od sjezdu detroitského, kde zrušena byla v řadách našich úmrtní podpora a Sokolská jednota postavena byla na pevnější základy, nebylo sjezdu, který by při-

nesl žádoucí osvězení. Ba některý spíše ještě uškodil než prospěl. Kdo má za to, že tvrzení toto jest poněkud smělé, milerád se dám od něho přesvědčit, že se mýlím.

Promluvíme si několik slov o posledním sjezdu omažském. Učiněny byly sice některé změny — pozměnil se kraj — ale hlavní práce vložena byla na bedra tělocvičného výboru. Ten měl nalíti do ochabujícího tělesa trochu nové krve. Nuž, hlavním dílem jeho byl cvičitelský běh. Ten se sice provedl, ale ne tak jak si jej výbor představoval. Proč učitelům běhu zůstala spousta látky, s kterou se nemohli před posluchače dostat? Poněvaž bratří posluchači nebyli s to vše tak rychle strávit — co určeno bylo na jednu hodinu, tomu věnovati se musilo hodin několik a tak zmařeno bylo mnoho drahého času. Některé jednoty sice vyslaly do běhu své nejlepší síly — a s těmi byla radost pracovat — jiné poslaly pouze toho, kdo náhodou mohl na to obětovati čas anebo kdo jeti chtěl. Či tedy vina, že jim kurs nepřinesl to ovoce, jaké očekávaly? Leč to podotýkám jen tak mimochodem. Výbor na tělocvik vypracoval ještě jiné zákony a pravidla — a jaký osud je potkal? Kde jsou ty cvičitelské běhy župní, o nichž je v stanovách zvláštní článek?

Jeden článek praví, že závodníci po skončených závodech mají na základě nabytých zkušeností odporučiti některé změny v pořádání závodů a tyto sjezdu příštímu odporučiti.

Odbývány byly závody v Clevelandu, závodníci se sešli a změny odporučili. Sokolové prominou, že se k této věci opět vracím — nerad to činím, aby čtenář nemyslil, že se mi jedná o to, "míti poslední slovo" — nikoliv; rád bych poukázal na to, jak směšně si někdy počínáme, když myslíme, že vyhlížíme náramně vážně.

Kdo jest nejspůsobilejším k tomu, aby rozhodoval o tom, jak závody mají býti pořádány? Na prvním místě jsou to závodníci sami — oni nejlépe poznávají, kde co chybí, a kde třeba oprav. Proto jim také sjezd to právo dal. Nuže tedy, závodníci všichni, bez jediného hlasu odporu schválili návrh, aby závody byly rozděleny na dva oddíly — a) nářadí, b) skoky, běhy, vrhy, šerm atd. — Opakuji ještě jednou, že ve schůzi závodníků bylo to s nadšením přijato — a co se stalo? Vzdor tomu, že každý uznati musí, že závodník jest spůsobilejším jednati o závodech než kdokoliv jiný, na vzdor tomu, že sjezd jim také to právo dal — věc byla předložena ve schůzích, kde obyčejně zasedá většina necvičících a tu se rozhodlo, že to, co závodníci pro závody odporučili, nemůže býti dobré — Sokol, který nikdy necvičil a nezávodil, musí tomu přece lépe rozumět! Vždyť víme, jak se často o návrzích ryze sokolské věci se týkajících, hlasuje! Se všech stran se před sjezdem volalo: hleďtež nějakým spůsobem získati mládež — přijměte z americké atletiky co za dobré uznáte — doba a poměry to vyžadují! Nuže, výbor uposlechl, závodníci návrh učinili — ale my jej zase ve schůzi zvrátili. Skoro to vypadá, jako historie o "ohnutém hřebu".

Ovšem, nedivil jsem se, že návrh schválený závodníky, aby závody pořádány byly ve dvou oddílech, padl. Vždyť se o něm psalo, jako by byl přímo ohrožoval základy jednoty! Ale, Sokolové, chceme-li

pokračovat, musíme zkoušet. Prorokem z nás není nikdo. Netvrdím, že jsem neomylným, řeknu-li, že by pořádání závodů dle onoho způsobu přineslo vše to, co jsem očekával. Také ale nevěřím, že by bylo takovým hrozným zlem. Neodsuzujme, pokud nevyslyšíme. A nezavrhneme, pokud se nepřesvědčíme. A tu chci říci tolik: nemohlo se to s podobnými závody jednou zkusit? Jaké zadostučinění by měli ti, kdož tak příkře proti návrhu vystoupili, kdyby mohli říci: hle, výsledek! A ti, kdož si té změny přáli — a já mezi nimi — byli by nuceni jen tlouci se v prsa a říci: "mea culpa".

Otázka tato zůstala nerozhodnutou: My tvrdíme, že by se oprava ta osvědčila — druhá strana tvrdí, že nikoliv; — my se zkoušky nebojíme — ale druhá strana vynaložila všechny síly, aby zkouška provedena nebyla. Jsme tedy zase tam, kde jsme byli — a k vůli tomu jsme odbývali sjezd až v Omaze! Zkouška by nás nic nebyla stála — kdyby se náš spůsob neosvědčil, zrušení bylo by dílem jednoho měsíce. Ale když ono se jednalo hlavně o to, že by se to bylo třeba osvědčilo a ono to pocházelo... "Aye, there is the rub", řekl Hamlet.

Pamatuji se — vždyť ty rány cítím po dnes — jak do mne bušeno bylo se všech stran, když jsem před lety počal horliti proti podpoře. Tenkrát jsem též podrýval základy — zasazoval jednotě ránu za ránu — ba jednalo se mi prý o úplné rozbití jednoty — měl jsem být vyštván jako škůdce — a dnes? Jednota se vzpružila a mně zbylo jen to blahé vědomí, že jsem to minul s jednotou lépe, nežli ti, co nejvíce křičeli. Byla to těžší zkouška, kterou jsme tenkrát s jednotou provedli — a jednota obstála. Snesla by byla zajisté i tuto malou zkoušku a kdyby se byla neosvědčila, bylo by nás to přesvědčilo pádněji, nežli celá spousta všelijakých laciných vtipů.

Rozepsal jsem se proto o této věci, poněvaž to bylo jedním z hlavních usnesení sjezdu. Musíme vábit mládež! bylo na nás voláno — a my měli poctivě za to, že toto by byl jeden způsob, jak ji přivábit. Borci to schválili jako jeden muž — ale Sokolové, kteří nezávodí, rozhodli, že — tak se závody pořádát nemají. A proto se nemohu nikterak zbavit té myšlenky, že naše sjezdy jsou věci úplně zbytečnou. Co platno jezdit do dalekých měst a tam dělati zákony, které se pak jednodu- chou cestou, písemně zruší?

J. Čermák.

— Kdo by chtěl býti ve všem všude rádným křesťanem, jíti totiž úplně dle nauky křesťanské, ten sotva stál by v řadách pěstitelů tělocviku. Idea křesťanství jest tělo umrtvovati, ono pohlíží na tělo jen jako na zbytečnou přítěž a překážku duše ve snaze dosáhnouti života věčného. Jemu tělo není ničím, spása duše vším. Život pozemský jest mu jen jakousi přípravou pro život věčný. My, kteří pěstujeme ideu sokolskou, smýšlíme trochu jinak a kdybychom byli žili se svými ideami o několik set let dříve, byli by nás pokládali za kacíře. Kdo zná dějiny tělocviku, tomu o tom dlouhých výkladů netřeba. Upadnutím pohanského Řecka a pohanského Říma upadlo také pěstování tělocviku. A dnes kdyby různé ty křesťanské církve měly té moci, co kdysi mí-

vály, jistě by žádných tělocvičných spolků nebylo. Najdeme-li dues vedle spolků tělocvičných, jichž členstvo skládá se výhradně z mužů svobodomyšlných, i křesťanské spolky tělocvičné, jest viděti z toho pouze, že mocnému proudu moderního vychovatelství musilo do jisté aspoň míry i křesťanství se podvoliti a přispůsobiti, nechtělo-li ztráceti. Spolky turnerské i sokolské v Evropě i zde byly a jsou pokládány za organizace svobodomyšlné a které z nich nejsou, ty zvláštním cejchem to označují, ku př. přívlastkem "katolický" neb "křesťanský".

Z posledních závodů.

St.-louiské závody, při kterých poprvé bylo použito změněných pravidel, odbyly se, mohu říci, dosti hladce, zcela po bratrsku, což by mělo býti při závodech každých.

Bylo skutečně milo závoditi v tom nadšení, jaké v St. Louisu mezi tamními bratry panovalo. Závody tyto, jak doufám, uspokojily každého, kdož závodil, — tu a tam ovšem ne úplně, leč tak bylo a bude vždy — všichni ceny obdržeti nemohou, mohlo by se to ale nějak udělat, aby někteří, po většině skokani, nebyli unavováni dostáváním diplomů, o které, zdá se mi, ani již příliš nedbají, neb při každých skoro závodech vidíme skokauy ty stejné. Znáám jednoho který takřka bez přípravného cviku odnesl 3 ceny v St. Louisu. Týž sice pomůže dosti v získání bodů, sám ale by si již přál, by někdo jiný též nějakou tu cenu na skok odnesl — a tak je to snad u mnohých. Souzení skoků, myslím, že se vydařilo s novým rozvrhem bodů.

Na koni na déln byla novinka a sice: na volný musel býti též jeden veleskok; jak se k tomu přišlo nevím, to však je jisto, že to bylo právě naopak než jak to bylo uvedeno v návrzích při clevelandských závodech učiněných.

Druhou novinkou byly závody ve cvičení s tyčemi; tato myslím se příliš nezdařila a dle toho s nimi naloženo. Nevím, zda-li jsme učinili dobře vřadním těchto cviků do hlavních závodů, není sice provedení ani souzení podobných cvičení nijak obtížné, ale celá věc, tak jak byla odbyta v St. Louisu, nevyhověla té pravé stránce, jak by měla a jak mnohý očekával, tu myslil jsem, že dosáhneme skvělejšího výsledku, ale takto se to podobalo více zkoušce jen, než-li zápasu.

Při souzení takových cvičení měl by každý soudce je znáti, jinak je výsledek nejistý, neřku-li nahodilý. Nevím jak tento oddíl byl celkově souzen, bylo-li ale na bodech sraženo jen za chyby zmatkové, tedy jsme se úplně chybili cíle. Jelikož zprávy v Sok. Am. výsledek těchto cvičení nepodaly, nemohu prozatím podati žádných příkladů o souzení, ale zdá se mi, že nějakých oprav bude zde zapotřebí. Na prvním místě by měla býti ta, by tato cvičení nespádala mezi jiné závody a souzení jich by se dělo jinak, a sice by místo jednotlivců souzena byla celá četa, a by se závodilo o cenu zvláštní, tak bychom měli o jeden četový zápas více, když na jiném četové ceny odpadly, což se nemělo státi, alespoň na nářadí měly zůstat ceny četové též.

Ještě něco jsem při st.-louiských závodech postřehl a sice, že pomalu ale jistě snižujeme naše výkony od stupně k stupni, budeme-li tak pokračovat dále, uvidíme na závodech brzy jen samé výkony cirkusové.

Pochybují, že snižování stupňů nesnadnosti děje se na úkor těch, kteří snad na nářadí jsou o něco lepší než jiní, proč ale se tak tedy děje? Či má se tímto naše členstvo povzbuzovat k větší odváznosti, nevyvíjí se tato dosti sama sebou za každých okolností?

Chceme-li podpořiti závodivost, proti které se toho jeden čas tolik napsalo, (ano i stupeň pátý odpadal a aby závoděno bylo četově), tedy tak učiníme ale jinou cestou, cesty jsou k tomu mnohé, na př. stupňování každého tvaru zvlášť, což by bylo nejspřavedlivější, neb pak by každý dostal co zasloužil.

Zmiňuji se o této věci z té příčiny, že někteří závodníci od Čechie, dozvěděvše se na místě závodním, že toč o šlápi na hrazdě, který chtěli dělati, bude jim dán nejspíše do čtvrtého stupně, (br,

náčelník docela mluvil o třetím stupni, jako bychom byli děti), sáhli po veletodích, dobrá jejich vůle nedělali příliš velké výkony tím přišla v zmar, výsledek byl ale tím jistější — první a druhá cena. Na ostatním nářadí se dělo se stupni to samé, pak-li se nemýlím. Na zdar!
V. Kotek.

Třetí olympiada.

Podává Dr. Jiří Guth.

Za libezných dnů řeckého jara a v rámci, který nemohl býti vhodnějším, zabájeny byly v dubnu 1896 první obnovené hry olympské, osvěživší veliký ten moderní rozmach ve výchově mládeže, jimž duch její má nalézt větší posily v tělesném podkladě svém, než bývalo dosud, v těch dobách horečného snažení duševního, kdy pro všecken veliký vzlet myšlenkový těla poněkud zapomínáno. S jak velikým úspěchem setkala se olympiada první v Athenách, známo obecně, a jaké byly její výsledky, toho byli jsme svědky loni, 1900, v Paříži při olympiadě druhé, která, kdyby byla bývala řízena rukou povolanejší a za okolností příznivějších, byla by dojista bývala nejvelkolepější dosavadní manifestací snahy po harmonii ve výchově tělesné, a to, jak co do počtu činných účastníků, tak i po stránce jich skvělých výkonů.

Kde bude olympiada třetí a za jakých okolností?

Mezinárodní výbor pro hry olympické, skládající se dnes z 25 členů pod předsednictvím barona Piera de Corbetin, a jemuž kongresem olympickým z r. 1894 jest uloženo, stanoviti místa jednotlivých olympiád, měl sejiti se tentokráte v Praze, jakožto přirozeném středu Evropy, a přípravy k této schůzi byly tu již také konány.

Zatím však okolnosti se změnily, náhoda tomu chtěla, že velká většina z těch členů výboru mezinárodního, kteří vůbec mohli se dostaviti, sjela se za svými záležitostmi v Paříži, a tak za krásného květnového rána projíždím valným kusem Čech a valným kusem střední Evropy, plné květů, svěží zeleně, plné světla, vůně a lásky májové, pospíchaje do Paříže.

Automobil-Club, který má svoje místnosti v levém paláci — směrem od Obelisku — na Place de la Concorde, nabídl svoje pohostinství mezinárodnímu výboru, jsme členy klubu po všecken čas pobytu svého v Paříži. Jsou tu zástupcové Francie, Anglie, Španělských Států, Ruska, Itálie, Nizozemí, Švýcarska, Řecka i Čech, kdežto zástupcové Německa, Uher, Rumunska a Dánska poslali svoje votum ve hlavní otázce, o níž bude jednáno.

Kde bude konána olympiada třetí r. 1904?

Kongres r. 1894 stanovil olympiadu první do Athén, druhou do Paříže, a aby dílo jeho podrželo ráz mezinárodní a světový, doporučil třetí olympiadu do New Yorku, na ničem závažně však v této příčině se neusnášeje.

V některých řečech pronesených loni při mezinárodních závodech sportovních v Paříži byla učiněna zmínka o Stokholmu, však zmínka nijak zdůvodněna. Po úvodních slovech pana de Coubertina, ve kterých zejména s povděkem přijato mnou pronesené politování Prahy, že schůze nemohla býti konána tam, oznámil předseda, že dvě města americká ucházejí se o čest třetí olympiady, totiž Chicago a St. Louis.

St. Louis bude míti r. 1904 světovou výstavu a míní asi, že olympiada byla by jí atrakcí velmi vítanou, jako byly mezinárodní závody sportovní pro výstavu pařížskou, a prostřednictvím konsulátu podalo formální žádost s jistými zárukami. Vzhledem k těmto, jakož i po zkušenostech pařížských byl by výbor mezinárodní asi nabídku přijal, kdyby nebylo — Chicago, které vyslalo de schůze svého advokáta, Henryho Breala, jemuž bylo zastávati před mezinárodním výborem zájmy Chicaga. Objemný balík spisů a dokladů rozložil před sebou advokát Chicaga na důkaz, kterak se v Americe pracovalo pro třetí hry olympické. Již před několika měsíci sestoupil se v Chicagu místní výbor za předsednictví presidenta university dra. Harpera a co hlavní, zabýval již vydatnou subskripci, která v době velmi krátké zajistila \$400,000.

Všeka tato čísla nejsou jen pouhým lákavým slibem, nýbrž úředně, na francouzském konsulátu pověřené a prostřednictvím francouzského ministerstva vnějších záležitostí Mezinárodnímu vý-

bořu pro hry olympické doručené závazky. Výbor chicagský vydal dokonce již agitační brožurku "The Olympian Games of 1904" (v téže čtete větu: "The selection will be made by the International Olympian Committee at a meeting to be held in Prague within the next few weeks), ve které podává podrobný rozpočet všech příprav a veškerého vystrojení her. Že by spojilo Chicago s olympiádou i oslavu stoletého svého založení, nemůže býti olympiádě nijak na úkor, zvýší naopak její lesk.

Volba amerického města pro takový meeting má ovšem svoje velké nesnáze — pro Evropany — především — fekněme to hned a upřimně — nesnáze finanční. Cesta přes ocean, třeba že dnes neposkytuje obtíží skoro žádných, přece jen je drahá, a pak ještě daleká cesta drabou, nejen v Americe, ale namnoze také v Evropě a pobyt v Americe. Vzpomeňme, s jakými obtížemi bylo zápasiti českému výboru pro hry olympické, než mohl vyslati do Paříže 5 závodníků, kterým mohl poskytnouti prostředků jen velice skromných, za ty do Ameriky mohl by vyslati sotva jednoho. Námitky podobné neměli jsme při schůzi jenom my, měli je všichni. Praktičtí a prozíraví Američané byli však dobře připraveni na námitku tu a advokát Chicaga odpověděl na ni ihned, že městu bude jen s velikou ctí, bude-li moci pozvati určitý počet závodníků z každé země a hostiti je; rozhodující činitelé vlády Spoj. Států slíbili dokonce, že pošlou válečnou cvičební loď do Evropy pro činné účastníky příštích závodů. Tato ochota, jakož i okolnost, že případný čistý výtěžek slavnosti případně Mezinárodnímu výboru pro hry olympické, vylučuje naprosto podezření zištnosti.

Vzhledem k zápalu, s jakým Chicago vyšlo třetí olympiádě vstříc, jakož i vzhledem ke mnohým jiným Chicagu příznivým okolnostem vzdal se New York všech nároků na hry olympické r. 1904 a také delegát města St. Louis, hrabě de Penaloza nahlížel, že zápas s ním je dosti pochybný a nenaléhal již tak, jak by byl měl.

Bylo pak přijato všemi hlasy Mezinárodního výboru, aby třetí olympiáda konána byla v Chicagu r. 1904 asi v měsíci září a to v době čtrnácti dnů, tak aby neopakovalo se pařížské roztažení her na dobu několika měsíců.

O věcech, které Chicago ke hrám chystá, nechceme se ještě rozepisovati, je na to brzo. Tolik jest jisto, že buduje především obrovské stadium se 30.000 místy k sedění, 80.000 místy k stání, ovšem nikoli z pentlického mramoru, ale docela moderně — z ocele. Vedle toho prostranné čekárny, síně klubovní, toaletní atd. Nebude to podnik tak neurčitý a vratký, jako neblahé paměti stadium pařížské, protože výstavba stadia chicagského jest již teď zabezpečena.

Hned, jakmile telegrafováno do Chicaga usnesení mezinárodního komitétu, přistoupilo se tam k definitivnímu stanovení celého aparátu správního, záležejícího z kanceláře tiskové, ředitele kanceláře atd. Podrobnosti o tom dojdou, jakož obšírné zprávy obsahovati bude 3. číslo "Revue Olympique", kterou mezinárodní výbor vydává pro svoje přátely.

Zprávy aspoň stručné o budoucnosti her olympických přinesly skoro všechny listy francouzské a anglické.

Po nezdařeném pokusu Unie des sociétés francaises de sports athlétiques, založití mezinárodní svaz sportovních klubů athletických, obrátila se ústřední jednota athletických spolků amerických na výbor mezinárodní (v sezení dne 23. května prostřednictvím p. Sheldona, bratra známého vítěze z loňských závodů pařížských), aby založil jednotu mezinárodní a přípravné kroky k tomu jsou zahájeny. Mimo to o čtvrtou olympiádu uchází se již nyní Berlín, ať mezinárodní výbor nemůže dáti slibu závazného, zejména pokud nemá pevných záruk zdaru, tak jako měl v Athénách a dilem v Paříži nebo nyní v Chicagu.

Ježto schůze výboru mezinárodního konala se za čestného předsednictví presidenta republiky, neváhal Loubet přijati výbor ve slavnostní audienci, při níž provodil snahy komitétu slovy velmi lichotivými.

My Čechové obstáli jsme se ctí při závodech pařížských a není velkých překážek, abychom se účastnili i olympiády třetí. Jen úsilné práce je třeba, zejména těch, kteří činně chtějí se účastniti závodů příštích a práce i českého komitétu pro hry olympické, který ostatně zahájil již období nové své činnosti, bohda ještě úspěšnější.

IV. všesokolský slet.

Staroslavná naše Praha se svou rázovitou ponurostí a zasmušilostí věkovitých historických památek a se všim českým svým obyvatelstvem jakoby byla omládlá, ojařila se, rozohnila a nezemdlévajícím nadšením a ruchem se oživila.

Ranni, dopolední, ano i odpolední vlaky přivázely bezčetný počet účastníků významné manifestační sokolské slavnosti a milých hosti. Po celý den šumělo to a vířilo ulicemi, jež pestřily se stejnakrojem a červení volných košil sokolských.

Časné z rána na rozsáhlém cvičišti na pláni letenské zahájené závody podaly neklamný důkaz, na jak vysoký stupeň dokonalosti Sokolstvem byl u nás proveden tělocvik. Kázeň sokolská zazářila při cvičení tom nejskvělejším výsledkem svého úspěchu. Sta a sta českých junáků, nesčetný počet nadějných dorostu, jakož i pod praporem sokolským zorganizovaných žen a dívek podalo zde skvělý důkaz výcviku za kázně sokolské. Zde bylo lze viděti, co zmůže kázeň — a to kázeň, již každý se dobrovolně podrobuje.

Když tisíce a tisíce svalnatých paží se pozvedlo, tu zvláštní jakési teplo rozlilo se nitrem diváctva. Bylo to velkolepé cvičení pravé české domobrany; sta a tisíce příslušníků její, kteří bez rozdílu stavu, povolání, let a věku, bez rozdílu politických stran a frakcí postavili se pod prapor sokolský, jež vztýčili nezapomenutelný Fügner a Tyrš, ukázalo zde svou zdatnost, čackost, jarost a sílu. —

Jedním z nejvýznamnějších okamžiků po stránce jaksi vnitřní, byl nad jiné dojemný a důstojný hold, který vzdalo celé Sokolstvo zakladatelům a pěstitelům myšlenky sokolské, nezapomenutelnému J. Fügnerovi a dru. M. Tyršovi, na společném pomníku jejich na hřbitovech olšanských.

Lidová slavnost na výstavišti byla pak radostným projevem nejširších mas českého lidu nad zdarem započatých velkých svátků našeho Sokolstva.

Dne 30. června pořádan průvod slavnostně ozdobenými ulicemi, v nichž bezčetné davy nadšením a radostí lidu vzrušeného s jásotem opravdovým a vítacím vítaly Sokolstvo.

Přátelské večery vyzněly na Žofíně a v Národním domě vinohradském stejným nadšeným jásotem.

Ohromné množství cvičenců, 6000 seřaditi a prováděti s nimi obtížná cvičení, vyžaduje pile a námahy.

O půl páté hodině odpolední vstoupily na cvičiště řady Sokolů, kteří byli uvítáni hlučným potleskem a bouřlivým provoláním "Sláva" a "Na zdar!" Jižnímu proudu velel náčelník br. Klenka, a severnímu br. Bílek. Když proudy uprostřed cvičiště se setkaly, rozdělil se každý na dva proudy dvanáctistupové, které po krátkém reji se rozdělily na 16 proudů šestistupových; po obratu ku hlavní tribuně zaujaly proudy na jediný povel náčelníka Č. O. S. br. Vaníčka, který byl na bariéře nad reprezentační tribunou, čelný i bočný rozstup.

A po té nastalo divadlo, při němž srdce se v prsou chvělo a plnilo se nadšením a jásotem nad výkony nevyrovnané přesnosti, ladnosti a krásy. Za zvuků fanfar ukazatelé předcházeli výkony prostných cvičení, která opakována čisticovým mužstvem byla vrcholem dne věřejšího. Zahájena základním postavením: Stoj spatný, hned na prvním povelu: "Připažit, teď!" vyvolala neslychanou bouři potlesku. Jako nekonečné moře vlnila se nepřehlédlná spousta lidských těl při krásných zvucích hudby před zraky ztichlých diváků, kteří co chvíli propukali v neutuchající potlesk. Tak provedeny: Stoj zánožmo, výpad, půlobrat, vzpřim, vztyk, vzpor a konečně klik s neobyčejnou přesností a dokonalostí a nepřeháníme, fekneme-li, že všechno přítomné obecenstvo bylo přímo jako očarováno úchvatností nádherného divadla.

Vystoupení dorostu, jenž v počtu 1500 cvičenců po té vystoupil, bylo uvítáno hlučným potleskem a voláním "Na zdar!" Pěkně a malebně rozestavili se cvičenci, dán povel a ukazatelé za zvuků fanfar prováděli přesně cvičení s tyčemi, jehož každý oddíl byl odměněn bouřlivým potleskem obecenstva.

Potom dorost provedl hry, z nichž jestřáb, hra na kopanou v kruhu, hra obručí a honění míče velice se líbily; provedena cvičení na hrazdách, bradlech i koních a dorost sklídl bouři pochvaly.

Dorost vedený br. Fejfarem byl oděn v malebný, pestrý kroj, na způsob černohorského.

České paní a dívky předstoupily tuto poprvé před nejširší veřejnost a odnesly také palmu vítězství. Bylo-li vystoupení dorostu a jeho výkony odměněny zaslouženým potleskem, byly výkony odborů ženských odměněny nejzasloužilejším uznáním a přímo frenetickým potleskem.

Již objevení se pevných řad, postupujících přesným krokem paní a dívek, vesměs v temně modrých cvičebních šatech se světlé modrým širokým límcem a takovou též širokou šerpou kolem pasu vyvolalo nesmírný jásot. Když pak za zvuků lahodných fanfar provedena cvičení s kužely, cvičení na nářadích a hry, odnášely si vracející se české ženy ze cvičiště do seřadišť takový neslýchaný projev jásavého uznání, že bude jim pro celý život blahou upomínkou.

O cvičení napsal znalec tělocviku do "Času:" Cvičení mělo tři novinky. Při cvičení dospělých novinkou byl pokus ovládat povelom při prostných cvičích 6000 cvičících. Nejvyšší dosud ovládaný počet bylo 4000 cvičících; při pařížských sletech proto se k prostným cvičením z každé jednoty zásadně připouští jen 15 cvičících. Nástup a rozstup 6000 Sokolů se podařil úplně, ale jen u zkoušky; na sletu trochu vážnul, ale přes to působil velice efektně. Proudý přišly od severu a z jihu ze dvou seřadišť, vedli je p. Jos. Klenka a p. Rudolf Bílek. Osnovy nastoupení koncipoval p. Jos. Klenka, náměstek náčelníka Č. O. S. (také osnovy pro nastoupení dorostu a dívčích odborů); velel dr. Jindřich Vaníček. Proudý byly o 24 mužích, jež se pak rozestoupily v 16 proudů o šesti mužích. Velelo se praporecí; měly být větší, rozstup byl by se lépe zdařil. Cviky prostné sestávaly z pěti oddílů, třetí měl obraty útočné (úpolnické), pátý obraty z místa (což je velmi nesnadné) a obraty k zemi sklonné. Hledal-li by v tom někdo lyriku a symbol, tož to mohlo představovat přípravy k boji, boj za vlast, již osvobozenou pak radostí libají — bojovníci vítězní! Tento pátý oddíl byl kabinetním kouskem cvičení (zdařil se úplně). Na vyvýšených místech ukazovali cvičení napřed (spíše obecenstvu než Sokolům) pp. Zyntl ze Smíchova, Mueller, Zápotocký a Erben (ze Žižkova.)

Potom cvičil dorost: drobní hoši a učni živnostenská. Rozstup a zákryt hoši provedli lépe, než učňové. Také oba drobní předveditelé, kteří na vyvýšených místech ukazovali cvičení, upoutali pozornost obecenstva: jeden z hošíků těch ukazoval cviky s vážností senatora, druhý s elegancí přímo rozkošnou, ale oba velmi dobře. Dorost cvičil tyčemi; cvičení se úplně zdařilo, ač obsahovalo nesnadné obraty a hudba sotva dobře hrála známou pěknou skladbu Šeborovu z r. 1895. Potom dorost cvičil na nářadích a hry. Z her hodila by se příště velmi dobře hra s obručením; rozumně upravena skýtala by obraz velmi malebný. Méně vhodná ke sletu je hra "honění míče pod koleny"; obecenstvo z ní totiž nic nevidí. Cvičení dorostu účastnilo se 1600 a snad i více hochů a učňů. Cvičení toto na sletech sokolských je ještě novinkou; řídili je pp. Fejfar a Sekyra.

Sotva dorost cvičení své ukončil, přišlo v širokém proudu na 900 žen cvičit kužely (prvé to větší cvičení ženských odborů.) Nástup i rozstup se zdařil i cvičení samo. Potom cvičily na nářadích a hry se zpěvy. Cviky na nářadích byly vesměs delikátně vybrány. Cvičení řídili pp. Zápotocký a Bílek.

Ještě neukončily ženy své cvičení a své hry, když přichvátali cvičit hosté francouzští a polští. Gymnasté provedli malebné skupinové cviky prostné s delšími tyčemi. Cvičení ta představovala souboje a útoky. Potom cvičili na nářadích, hlavně na bradlech a uváděli smělostí, přesností a elegancí svých výkonů obecenstvo v úžas. Potlesku nebylo ještě konce, když na cvičiště přichvátalo asi 160 Poláků ze Lvova, z Krakova, z Přemyšlu, Řešova a odjinud, kteří provedli nejmalebnější cvičení tohoto dne. Bylo to cvičení podobné kuželům, ale užívali dlouhých tyčí s praporečky (na způsob starých pik).

Vmyslete se nyní na cvičiště: pěkná pohoda, všude plno barev, zvuků, veselí a lahody, na cvičišti cvičí 6000 dospělých, 1700 dorostu, skoro 1000 žen, v hledišti kol kolem na obvodu rozestoupeno je na 15,000 Sokolů v krojích a na tribunách sedí 6000 hostů a na jiných tísni se přes 20,000 diváků, ochozy kol cvičiště plny, plničky a máte náladu cvičení sokolského.

Průvod sokolský 30. června. Již dávno před 8. hodinou kupilo se obecenstvo v ulicích, kudy se měl průvod ubírat. Rampa před budovou musejní byla nabita a celé náměstí Václavské bylo nejvíce obsazeno, poněvadž tam byl nejlepší přehled. V oknech a na balkonech byla hlava na hlavě, z vikýřů vykukovaly hlavy, ano i cimbuří na okrajích střeš byla obsazena, zejména na "Košiku" a na budově rady zemědělské.

V přední řadě špalíru tísnila se "káňata", jak zovou se učňové v tělocviku.

Jakesi teplo vlévá se člověku v duši, když poslouchá a pozoruje nadšení ve zrácích. A v zástupech jest vše slito v jeden celek pod dojmem jediné myšlenky, hoch hovoří se starcem, odraný chudás s elegantně oděným pánem.

Nahoře u musea zaválaly šátky. A vlají šátky dámy, mávají klobouky muži, na ulici i v oknech bouří to mohutným sokolským "Na zdar!" To patří Černohorům v kočárech. Zas Francouzi opěšali těšili se nadšeným projevům. Oboji nesměli se účastnit průvodu. Na Poláky, kterým bylo povoleno účastnit se průvodu, volá značná část obecenstva "Czolem!", načež oni navzájem pozdravují českým "na zdar!" Ostatní slovanští hosté obdrželi také svůj díl za pobratimství. Bouřlivé ovace přijali zahraniční Sokolové a pak zejména Sokol vídeňský. Také Moravanům a Slezanům pronášeny bouřlivé salvy jásotu slavnostního. Zvláště Olomoucký Sokol vítán voláním: Držte se v Olomouci! Když došlo na jednotlivé spolky v ohrožených místech, zvyšovalo se vždy volání. Ten průvod prostřed ulic, jenž dervenal se řadou jako vlčí máky, ty dámy v předních řadách, jejichž kloboučky žlutaly se jako kopretiny, i ty zadní řady, celá naplňující ulice i domy, plnými diváků až na střešy nahoru — vše to tvořilo jeden jediný slitý jásavý celek. Žádná škrobenost jak při jiných slavnostech — vše tak po domácku. To na zdar s oken vyjadřovalo: Vy jste naši, a klidně mu odpovídalo pozdravné mávání čapek sokolských: "Tak jest, tak jest!" A přicházeli známí. To jsou naši, volá se ze zástupu. Tamhle doktor X. A tam je poslanec Y. Na zdar, Venco! a podobné výkřiky ozývají se v zástupu.

Maně napadne vám porovnat dnešní slavnost se slavnostmi svatojanskými. Také přece přicházejí venkované, přicházejí známí. Ale zeptejte se někoho, zdali mu známí přijeli, bude vám odpovídat vyřábavě: "I ano, odešli někam na Hradčany prohlédnout si zázračný jazyk a pod." Ale dnes nemusíte se nikoho vyptávat, kdo má zde známé. Pochlubí se vám sám. Dnes jest opravdu Praha slovanská, slovanští hosté uznávají tento význam, dnes jest Praha i sokolská, všude při styku obyvatelstva jeví se srdečnost neobvyklá. Pozorujete, jak překypují ústa, čím srdce plno.

V Celetné ulici ze šlechtického kasína házeno kvítí na francouzské hosty, na Poláky, na Černohorce a na jízdní četú sokolskou, jež průvodu sokolskému jela v čele. Jiná četa jízdy sokolské průvod uzavírala. Ženské odbory a dorost v průvodu nešly.

Odpoledne ruch slavnostní přenesl se na cvičiště. Praha jako by vymřela.

V veřejné cvičení nedělní. Nedělní cvičení začalo přesně v ustanovený čas a bylo zahájeno cvičením hostů. Nejdříve asi 80 Poláků zopakovalo sobotní malebné hulánské cvičení s pikami za originální lahodné hudby. Nastoupili čtyřstupem, přešli v osmistup; cvičení mělo čtyři oddíly a měli ukazovatele. Dojem byl velmi malebný, harmonický a rytmický. Některé skupiny polské potom cvičily ještě za cvičení českých družstev na nářadích.

Po nich cvičili hosté francouzští: nejdříve provedli cvičení s palcáty (16 osob) na způsob batonování, méně při tom neustále útvary východiskové (kruh, řady, čtverce) i rozstupy. Francouzové při cvičeních prostných nemají ukazovatele, nemívají hudby a cvičí bez povelů — a přece s přesností překvapující.

Po té zase skupina pařížská provedla nové cvičení prostné, složené z většího počtu prvků i ze smělejších kombinací, než na jaké se odvažují čeští Sokolové.

Na nářadích cvičili gymnasté na dvou: na bradlech a na hrazdách. Uvádíme aspoň na hrazdách: překoty při předkmihu a zákmihu, velkotouče napřed s roznožkou ze zákmihu, dvojbraty při zákmihu, velkotouče s obraty. Prvky tyto objevovaly se v pestrých sestavách a nejrozmanitějších polohách. Vše svědčilo o neobvy-

klem výeviku a mrštnosti gymnastů patrně k zámožnějším třídám náležejících. Hanácký sokol jeden (rolník) poznamenal: však kdo ví, jak by se s roublem na poli při práci oháněli!

Moravané a Slezané překvapili svým cvičením příjemně jako při sletech minulých. Cvičiště na ráz ožije jiným životem, obecnostvo rozjaří se novou podívanou a potleskem, voláním hlaholí celá prostora. Prostředek cvičil skupiny; ze šestistupňů, osmistupňů rázem vyrostaly na dva tři povely. Pak ve dvě čelné hvězdy se rozestoupily a seskupily a z hvězd těch vybuďovaly se na 3—4 povely živé věže, kopule, fontány a jiné přepodivné útvary. Levá třetina cvičiště oživena byla živým nářadím. Moravané donesli si tyče dlouhé a delší. Z dlouhých udělali si hrazdy, vždy dva a dva je držíce, třetí pak na ní cvičili. Z delších (po dvou) udělali živá bradla: čtyři je drželi, pátý cvičil. Živé tyto hrazdy a bradla tvořily skupiny dlouhé do hloubky. I vysoce vysokou hrazdu živou uměli si Moravané na 2—3 povely zbudovat. Podezdívky tvořili tři a tři pevně rukoma spjatí; na jich ramenou stáli dva živí nosiči hrazdy. Vše napřed bylo přikřčeno, když "deváti" na tyto hrazdy potutelně se vyšinuli. Na to na povel se zdvihla "podezdívka" do výše muže, a s ní zdvihla se hrazda. Na druhý povel nosiči na "podezdívce" stojící rukoma vyzvedli hrazdu do výše. Nový povel a vše seskočilo dolů a postavilo se v rovnou řadu.

Na pravé třetině moravského cvičení hrály se lidové moravské hry upravené methodicky. Nové hry provedly župy Palackého (valašská) a lašská východomoravská. Zvláště jednota frenštatská.

Všechna cvičení byla velmi zdařilá.

Nejstarší cvičící Sokol při tomto sletu byl p. Ant. Novák z České Třebové; jest mu 71 let, cvičil prostná a na stole metacím.

Ze Švýcarska přece přijelo šest gymnastů, Francouzů, ze sympatie k Sokolům, ale neměli práva zastupovat oficiálně švýcarskou tělocvičnou federaci.

D o z v u k y . Francouzové dávali v hotelu u Černého koně banket, na nějž pozvali české výtečníky a honorece. Dr. Fr. L. Rieger seděl po pravici a purkmistr Dr. Srb po levici presidenta municipální rady Pařížské. Francouzové vynikají vzácným taktem a velkou uhlazeností. President Pařížského obecního zastupitelstva připil krásně dru. Riegerovi jako patriarchovi českého probuzení, a dr. Rieger šťastně odpověděl. Dr. Herold, který jsa znám jako obratný řečník, měl také připítek, ovšem francouzský a na konec český, jen že v řeči své nedovedl udržeti na úzdě svou velkou zálibu v přehnaných frázích, jimž neodpovídá skutečnost. Dr. Herold pravil: "A více nežli sympatie cítíme k Francii, my k ní cítíme lásku. Vznesené heslo Francie "Svoboda, rovnost, bratrství" je naším ideálem, je motivem našeho národního boje. Řekněte doma, že jste zde našli národ, který vždy bojoval pro nejvyšší statky lidstva, řekněte, že milujeme svou vlasť a svůj jazyk, a že jsme hotovi je hájiti do krajnosti, a řekněte, že milujem Francii!" (Hlučný souhlas: Sláva Francii!), poněvadž Francie vždy kráčela v čele lidstva a civilisace, poněvadž Francie zasluhuje býti milovanou od každého. (Výborně! Výborně!) A česky zakončil dr. Herold povýšeným hlasem: Řekněte, že láska naše k vám je u nás důsledkem naší výchovy, naší úcty k spravedlnosti, naší lásky k lidskosti, ku všem těm ideálům, za něž Francie bojuje!"

K tomu poznamenává orgán dělnického lidu, ten spravedlivý orgán totiž: "Slyšeli jste to, dělníci čeští, slyšeli jste to vy všichni, kdož denně pocítujete tvrdou ruku mladočeských měšťáků na své šíji v dílně, továrně, na poli, v obei a zemi? Mladočeši jsou prý pro svobodu, rovnost a bratrství a bojují prý za všechny ideály, za něž bojuje Francie! Mladočeši, kteří neuznávají českého dělníka, svého pokrevního bratra, za rovnocenného člena národa, kteří mu upírají všech lidských a občanských práv, kteří jej štvou z obei, má-li se mu v nich dostat domovského práva, kteří mu padají do zad, když se utká v těžkém boji s cizáckými vyssavateli, kteří ve službách zpátečnickým feudálům a klerikálům již dávno zaprodali všechnu svobodomyšlnost a pokrokovost, ti že jsou pro svobodu, rovnost a bratrství?"

Kritika tato jest perná, ale horší jest, že je hodně pravdivá. Dnešního dne totiž bojují v Čechách za civilisaci, — za svobodu, rovnost a bratrství jen strany, které jsou od tak řečených vlastenců vyhlášovány za nečeské, ne-li dokonce za mezinárodní a nenárodní.

O třídách, které v Čechách i v Sokolstvu panují, čteme: "V Sokolstvu bylo velice dobře pozorovat dvě ostře se odlišující vrstvy. Jedni byli vozeni po Praze v kočárech z hostiny na hostinu, jež se střídaly s různými zábavami. Druzí klusali pěšky po ulicích a po celodenní lopotě děláním parády a stafáže měšťákům krčili se v zastrčených hospůdkách, kde to bylo hodně laciné. Ti, kteří pracovali a cvičili, měli nedostatek, kdežto druzí, kteří vodili na procházku svá ohromná břicha, oplývali přebytkem. Ukazovali s pýchou cizozemcům: Hleďte, co dovedeme!"

Odevzdání čestného daru města Paříže král. hl. městu Praze. Vážení zástupcové municipální rady pařížské, odvědujice se za lásku městem Prahou v ústřety jim přinesenou, odevzdali starostovi panu dru. Srbovi překrásný čestný dar Paříže, gigantickou skvostnou vázu sevresskou, vysoce cenný to výrobek uměleckého průmyslu francouzského.

Váza 1 metr 30 cm. vysoká a z pálené majoliky zhotovená je na modré půdě zdobena fialovými květy a ornamenty emailovými, mimo to na několika místech zlatými ráfky vroubená. Nápis na ní dosud nebyl umístěn, ježto den odevzdání nebyl do poslední chvíle vyřádn. Leč v nejbližších dnech bude nápis ten na zvláštním bronzovém podstavci provedený, z Francie do Prahy přivezen, načež se také rozhodne, kde má býti překrásné toto dílo umístěno.

Udělení medaili města Paříže. Zlaté, pokud se týče stříbrné medaile města Paříže byly uděleny před odjezdem delegace municipální rady pařížské p. presidentem rady L. Daussetem těmto vynikajícím a zasluhujícím osobám zastupitelstva král. hl. města Prahy, jež bylo hostitelkou rady pařížské: starostovi dru. Vl. Srbovi, pp. dru. Fričovi a inž. Neubertovi za neobyčejnou horlivost osvědčenou v přípravách k uvítání. Luboš J. řábkovi udělena medaile na znamení díků za ochotu, s jakou delegaci vyšel vstříc na hranice království. Panu dru. F. L. Riegerovi udělena zlatá medaile na znamení vděčnosti Paříže k patriarchovi styků česko francouzských. Jaroslavu Vrchlickému za velké zásluhy o šíření literatury francouzské. Pp. JUDr. Podlipnému a JUDr. Scheinerovi uděleny medaile na znamení vděčnosti za uvítání, jehož se delegaci bylo dostalo v řadách Sokolstva. Za žurnalistické zásluhy uděleny byly medaile p. V. Hladíkovi, spisovateli a členu redakce Nár. Listů a p. JUC. K. Žákovi, členu red. Hlasu Národa.

Něco o žiněnkách.

Píše V. Švácha.

Známo snad každému, proč při cvičeních svých upotřebujeme žiněnek. Tři jsou to příčiny: 1. abychom neubližili svým údům na tvrdé půdě, 2. abychom se nesmekali na půdě hladké a 3. abychom přesně stanovili místo.

1. Klademe žiněny pod každé nářadí, abychom se neudělili, kdybychom spadli. Svědomitě prostíráme žiněny všude, kam doskakujeme, bychom nohy nepolámali aneb aspoň si nezpůsobovali bolesti při prudkém a častém doskoku. Opatrně přikrýváme celou plochu, na které volný zápas nebo různosti provádíme, by pád při porazu nebo při cviku, ne dost obratně provedeném, pocitů nepřijemných anebo i známek viditelných nezpůsobil. 2. Podlaha v tělocvičnách, také půda na některých cvičištích nekrytých, bývá hladká (onde dřevo, tu tráva nebo vlhká země je hladká, nebo půda sypká). Při skoku snadno se nohy smekají, stává se tak odraz a rozběh nejistým, doskok nebezpečným. Při zápasu a některých odporech snadno může býti tato hladkost příčinou prohry. 3. Chceme-li stanovit, odkud nebo kam doskočiti, položíme také žiněнку. Přetlaky nebo i přetahování konají se na prostoru žiněnkami vymezeném, aby tak zřetelujším bylo, kdo z pole vypuzen.

Toto a podobné uváděno bývá, aby dokázána byla potřeba žiněnek.

Přihlédněme k jednotlivým důvodům.

1. Cvičení naše značných obratností vyžadují, neboť závodivostí puzení, snažíme se ve všem—zvláště ve skoku a odraze—rekord vytvořiti nebo se aspoň k dosavadnímu rekordu co nejvíce přiblížiti. Způsob provádění není při tom takový, bychom vždycky byli jisti, že se nikomu ze cvičenců nehoda nestane, anebo že

si každý sám i v nebezpečí pomoci dovede. Nevíme, proč to ne ono konáme, neptáme se tedy také, jak nejlépe cvičiti a se učiti. Tím stává se cvičení naše nebezpečným: nebezpečným vůbec anebo jen některému stupni cvičenců.

Je takových cvičení třeba? Nelze některá cvičení odložit pro cvičence vyspělejší? Není možno jinak postupovati? Chceme vychovávat. Máme cviky bezpečné, kterými se téhož výsledku dodělání můžeme. Proč tedy nebezpečných užívati? Nepodporujeme závodem chorobnou citlivost, kteroužto moderní pedagogika naprosto zavrhuje. Činíme-li tak, pak ovšem nutně musíme vyhovovati cvičencům i modě a prováděti s nimi to, co je jim dosud nebezpečno. Proto ovšem musí se cvičení taková "dřít" (také jeden "znamenitý" způsob vyučování), neboť cesta přípravy bezpečné a dokonalého nacvičení jest dlouhá a budoucím závodníkům nudná. Výsledky takového cvičení jsou známy a neznámy. Ubývání cvičenců ve spolecích tělocvičných jedním z nejsmutnějších, škoda na zdraví — hlavně jsou to choroby srdce a nervového systému — jedním z neškodlivějších.

Namítne-li někdo, že státi se může nehoda i při cvičení docela bezpečném, odpovídám, že při cvičení řádně a rozumně vedeném přihodí se úraz nebo pád jen zřídka kdy, za kolik let jednou. A také tomu bychom neměli předcházeti žíněnkami a záchranou, nýbrž duchapřítomností a obratností cvičenců. Nespolehejme se na měkkou půdu, která jen někde v přírodě se vyskytá.

Klademe-li žíněnkou, bychom zmírnili nárazy, tu přímo proti tělocvikovi mluvíme. Vždyť tvrdíme, že cvičením se otužujeme a schopnosti i orgány svoje zdokonalujeme, že připravujeme se pro život a učíme se překážky a bolesti snáze překonávati. Tím se neotužujeme, když jenom na měkké dopadáme, při skoku a při porážkách. Tím se nezdokonalujeme, užíváme-li stále jen pružných žíněnek místo pružných nohou. Tu sice na jedné straně — při skoku — chceme dosáti pružnosti pokud možno největší, zatím co na druhé straně — při doskoku — na pružné nohy spoléhati se nechceme. Kde v přírodě, či v životě, přihodí se nám, abychom doskočili na vystlanou měkkou půdu? Zdá se být rozumnějším připravovati se na horší podmínky životní, než jaké se vyskytnou. Abychom bolest nezpůsobili, prostíráme žíněnkou. Je správnou výchova, při které prostředky jsou věci hlavní a cíl věci vedlejší? Chceme cvičence k tomu přivesti, aby bez bolesti také dopadati dovedli. Ať se naučí spoléhati na sebe a na svoje údy a dovednosti, pak vždycky dobře pochodí. Nám ovšem zdá se požadavek takový trochu tvrdým, snad krutým, neboť se domníváme, že by každého cvičence tak nohy nebo tělo bolelo jako nás, když zvyklí jsouce dopadati stále na půdu měkkou, někdy na tvrdou podlahu skočíme, anebo když při zápasu a různostech na zem padneme. Nejen prostým rozumem, nýbrž i zkušeností jest dokázáno, že nebylo by třeba žíněnek pro tuto příčinu. Kdo zvyklý jest skákat jen na měkké, tvrdě skočí na tvrdou půdu a spíše i dřívě si ublížiti může než ten, který jest zvyklý na tvrdě skákat; také pád onoho je mnohem nebezpečnější než toho, který pozvolna a stále na půdu tvrdou v zápasu nebo při různostech klekati se učil. Tento znenáhla tvrdosti půdy odolávati se naučil.

2. Žíněnkou jsou drsnější než mnohá půda, na které cvičíme. Proto je klademe na místa, kam doskakujeme, často i na odskočiště, také při zápasu a odporech; a kdybychom i místo k rozběhu měli hladké a nebylo po ruce ani písku ani smůly, raději bychom neskákali. Bojíme se pádu, neradi bychom byli poraženi, za to obětujeme všechny výhody, plynoucí z dovednosti i po kluzké a sypké půdě se pohybovati, na půdu hladkou doskakovati a s takové odrážeti. Jak často samy žíněnkou při prudkém, z dálek vykonaném doskoku ujíždějí pod nohama, zapomínáme. Že tím snadno pád přivoděn býti může, jest jasno; pád nazad — pád nejnebezpečnější. A při doskoku, kolmému směru se přibližujícím, nesmekneme se ani na podlaze hladké. Mimo to žíněnkou mohou býti příčinou podvrtnutí, vyvrtnutí, zlomení nohy i pošinutí jiných částí těla, když náhodou doskočíme na jejich hranu. Jsou vždy vysoké, (tlusté, silné). A totéž všechno platí i pro případ, kde žíněnkou klademe na místo, odkud odrážíme. Nestává se to často, ale přec. Při dlouhém skoku ujede žíněnka právě tak jako můstek. Proč tedy užívati ve případě tomto žíněnkou, když hrozí stejné nebezpečí jako s můstkem a jako bez můstku? Abychom se mohli bezpečně opřít o drsnou půdu při zápasu nebo odporech, pomohou nám ži-

něnkou jen v tom případě, když cvičenci spolu zápasíci na jedné a téže žíněnce stojí. Jinak také nic platna by nebyla, neboť by ujížděla i se zápasníkem. Řekové mívali v gymnasiích dráhu pro běh určenou hlubokým pískem posypanou. (Scheiner: Dějiny cvičení tělesných. I. díl, str. 70). Nevidíme daleko a hluboko, proto také učíme se běhati jen po tvrdé půdě, bezpečně. Měli bychom zvykat i na podmínky nepřiznivé, bychom v příznivějších tím více dokázali. Jen tam, kde by opravdu hrozilo nebezpečí, měli bychom užiti pomůcek, ale pomůcek jiných — příhodnějších. Těmi, zdá se, jsou gumové podešve, smůla a písek nebo sádra. Z těchto tři posledních však mnoho škodlivého prachu se nadělá.

3. Žíněnkami se nejlépe místo označuje, protože z pravidla jiných pomůcek vhodných k tomu nemíváme, nebo že se nám vhodnějšími býti nezdají.

Místo odskoku jen zřídka kde a zřídka kdy označováno bývá žíněnkou. Toho si lze dovoliti jedině při nepatrných skocích. Abychom také při cvičení a při závodech místo pro doskok určené, tam kde jest půda tvrdá, čarou označovali, není mnoho platné proto, že cvičenec v běhu čáru nevidí a tudíž nemůže zrakem odměřiti vzdálenost a tak stanoviti sílu odrazu. Známé jest, jak mnohem dál skočiti dovedeme, když známe rozměr prostoru určeného. Proto jest nutno při učení se skoku zřetelně vytknouti místo, na něž máme doskočiti. Čím zřetelnější označení, tím větší pomoc. Žíněnkou — veliké plochy — odlišné barvy jsou dobrou pomůckou. Kdyby jinak nebyly závadné, dobře bychom jich mohli užiti. Položme však místo nich předměty nepružné, odlišné barvy, dost veliké, tenké a téhož účelu dosáhneme.

K tomu, zdá se, hodily by se linoleové desky nebo pruhy voskovaného plátna, nebo kůže, v horších případech kus pytlouiny nebo kus starého koberce k podlaze připechnutého. Při závodech venku nejlépe se určuje místo doskoku na půdě skypřené. Totéž zařízení vhodným se býti zdá i pro označení místa odskoku, místo nebezpečných můstek a nezřetelných čar.

Pro odpory by se podobně hranice mohly označovati. Tu však čára úplně stačí, neboť i cvičenci a rozhodčí dobře shlédnouti mohou, kdo přes čáru kročil. Pohyby tu nejsou tak prudké.

Mimo to záhodno přihlédnouti také k následujícímu:

4. Žíněnkou jsou velice drahé. Řádné, dokonalé žíněnkou, koží na obou stranách potažené a pravými žíněmi naplněné, jsou pro mnohé jednoty anebo školy nedosažitelnou věcí. Jedna taková je za 60—90 zlatých. O levných žíněnkách (plátěných, travou plněných) možno říci: "Láče za láci, peníze darmo!"

5. Udržuje se v nich snadno jemný prach, zdraví lidskému velice škodlivý. Čím levnější žíněnkou, tím horší jsou v té příčině. Kde nebývá naprosto čistá a dokonalá podlaha, nebo kde se upotřebuje žíněnek i na letním cvičišti, tu nevýhoda ta tím více v popředí vystupuje. Čím menší péče věnuje se čistění, t. j. proklepávání a otírání jich, tím násobnější jest škodlivost. I při nejlepších žíněnkách, při opatrnosti a péči co největší, naprosto prachu z nich se nezbavíme. Lékaři také dokazují, že v žíněnkách a na jejich povrchu snadno se udržují a množí různé plísně a zárodky některých nakažlivých chorob, jež zničení možno prostředky desinfekčními a čistěním nejdůkladnějším. Kde pak mohou říci o své tělocvičně, že je dokonale čistá? Kde si mohou dopřáti, by žíněnkou svoje před každým cvičením dokonale proklepali a prach s nich setřeli? Kde desinfikují žíněnkou na povrchu i vnitř? Kde si toho dopřejí, by časem žíněnkou dali rozpárati, obsah jejich vybrati a novými žíněmi čistými je naplniti, nebo aspoň žíně vyprati a desinfikovati? Přehlížíme obyčejně škodlivé účinky prachu a nechceme viděti zárodky plodící choroby. Při cvičení celé plice pracují, hluboko vdechujeme; zvláště učitel nebo cvičitel největší podíl mívá z takových mraků prachových, poněvadž obyčejně blízko žíněnek stává. Všude hlásáme, že chceme tělocvikem prospívat. A ejhle! Pro pouhou kratochvíli svou vydáváme sebe i bližního svého v nebezpečí pokazit zdraví svoje. Vždyť nevíme, kdo z nás ve chvíli té jest náchylen zárodku takovému v těle svém poskytnouti půdy příznivé. Křičíme po každém vrahovi, jenž bližního o život aneb o zdraví připravil. Ukamenovali bychom jej. A sami dovedeme k tomu klidně přihlížeti, jak některý ze soudruhů našich nejbližších, snad nejmilejších, částečně též vinou naši by měl zahynouti — pro naši zábavu a komedii? Kdo z nás

připsati si toho přeje na svědomí? Snad ze řad našich takto jeden padne: A není to člověk, bližní, bratr náš? Uspořme si komedii, užijeme rozumu a nebudeme potřebovat zíněnek.

Kdybychom se tak chtěli trochu vrátiti se svým cvičením do přirozených kolejí, mohli bychom snadno zíněnkou z počtu potřebných pomůcek vypustiti. Ve škole to zatím není možné. Zodpovědnost (dle vůle nebo znalosti a uznání soudcových a posuzovatelových různě veliká) nutí učitele dnes ještě jich užívat. Ve spolecích tělocvičných té zodpovědnosti není. Proto není třeba jich ani z té příčiny užívat. Zkusme cvičiti bez zíněnek a brzy uvidíme, že jsou náčiním zbytečným.

Fysiologie tělesných cvičení.

Napsal Dr. Fern. Lagrange.

(Pokračování.)

III.

Přehlédneme-li všechny okolnosti, za kterých nastává udýchání, shledáme, že naše theorie může je dostatečně vysvětliti.

Má-li se udýchání vyvoditi, jest nutno, aby bylo užito cvičení v hojně dávané, ježto jest třeba, aby rozmnožení kyslíčnicku uhličitého bylo dosti rychlé, by přivedilo nadměrné nahromadění tohoto plynu a nasycení krve.

Zdvojnásobuje-li jen na př. cvičení výrobu kyslíčnicku uhličitého, udýchání se neuskuteční, ježto vylučování tohoto plynu může se dle nálezů Sansonových po čas práce ztrojnásobiti. Dýchání stalo by se činnějším, ale nebylo by nedostatečno. Vyvozuje-li naproti tomu svalová práce po daný čas větší množství kyslíčnicku uhličitého, než plíce mohou vyloučiti, vyvodí se v těle nahromadění tohoto plynu, dýchací nevdle zvětší se každou vteřinou a dovrší se přerušením práce.

Tak se vysvětlují zjevy, jež překvapují pozorovatele při provádění tělesných cvičení, a jež ukazují, jak nastává svalová únava za podmínek, které se liší od podmínek udýchání.

Množství kyslíčnicku uhličitého, svalovou skupinou v daném čase vyrobeného, jest poměrně s prací, jakou tato skupina svalová vykonává. Z druhé strany práce, kterou svalová skupina může vykonávat bez únavy, jest v přímém poměru se silou, t. j. s počtem a objemem svalů, z nichž se tato skupina skládá. Umístěno-li jest tedy cvičení ve skupině svalů málo objemné, nastane v ní únava dříve, než vydá velké množství práce a než se v krvi nahromadí značný obsah kyslíčnicku uhličitého. Vylučovací mohutnost plic bude větší, než mohutnost práce výkonných svalů; svalová únava dostaví se před udýcháním. Jsou-li naproti tomu svaly v činnosti uvedené velmi mocny a velmi četny, budou moci provést, dříve než se unaví, velmi veliký souhrn práce a tím též velmi značné rozmnožení kyslíčnicku uhličitého. Mohutnost práce bude větší, než vylučovací mohutnost plic. Udýchání dostaví se tuto dříve než únava.

Proto cvičení paží, jichž svaly jsou poměrně slabé, končí se nejčastěji únavou, aniž přivede udýchání. Tyto svaly vykonávají poměrně málo práce najednou; umdlévají dříve, než vyvodily množství kyslíčnicku uhličitého, k udýchání potřebného.

Naproti tomu dolní údý s mocnými svými svalovými hmotami mohou v několika vteřinách dodat veliký souhrn práce a vrhnouti do krve veliké množství kysl. uhličitého. Požadujeme-li na nich veškeré práce, již jsou schopny, vyvozují v krátké době mnohem více kyslíčnicku uhličitého, než plíce mohou vyloučiti. Udýchání pak přerušuje cvičení tehdy, když jsou svaly ještě plny síly.

Udýchání vzniká vždy, vyvozuje-li se svalovou prací v daném čase více kyslíčnicku uhličitého, než ho mohou plíce v témže čase vyloučiti.

Množství práce k udýchání potřebné nebude tedy pro každého totéž, ježto všechny osoby nejsou s to, aby vyloučily plícemi totéž množství kyslíčnicku uhličitého v daném čase. Může se říci, že pro každou osobu jest v platnosti koeficient udýchání, který se mění dle její dýchací schopnosti. Okamžik, kdy udýchání se vyvozuje, může býti zpozděn silou osoby, objemností její plic, úplnou neporušeností jejího srdce a především dovedností užívatí svých dýchacích ústrojů.

Ale předpokládáme-li cvičení co možná nejnásilnější a využijeme-li bez šetření veškeré svalové síly těla při jakékoliv dýchací mohutnosti osoby, udýchání vyvodí se skoro okamžitě, ježto svalová soustava ve svém celku může vyrobiti v daném čase více kyslíčnicku uhličitého, než ho plíce mohou vyloučiti.

Z této příčiny jest důležité při cvičení veliké rychlosti jako běhu, nevynakládati hned z počátku veškerého úsilí, jehož jsme schopni, ale šetřiti se na počátku. Abychom se vyvarovali udýchání po dobu evičení, třeba přizpůsobovati svalovou práci k vylučovací mohutnosti plic tak, aby množství kyslíčnicku uhličitého v daném čase vyrobeného nebylo větší, než mohou ho v témže čase odbýti dýchací průduchy.

Přivyklost ke cvičení nebo práci přivede puďově člověka nebo zvíře k upravení velikosti svalového úsilí dle dýchací mohutnosti takovým způsobem, že jest u něho množství kyslíčnicku uhličitého, svaly vyrobeného, v rovnováze s kyslíčnickem uhličitým plícemi vylučovaným. Tak se stává, že každý člověk, každé zvíře dospívá při práci rychlosti chodu, — nebo spíše postupu (train) — jehož nesmí se vzdáti, má-li si ušetřiti dýchání.

Při koňských dostizích bývají některá zvířata určena jaksi pro hru. Ona dávají se na počátku v pádní snažice se tak strhnouti soupeře do nejprudčího trysku. Účelem tohoto počínání jest přinutiti jiné koně k vybočení z jich chodu, kdežto soudruh z konírny má se na pozoru, aby se neocitl ihned v předu, když soupeři počínají ztrácti svých sil. Kůň, jenž vybočuje ze svého chodu, jest z fysiologického stanoviska zvířetem, jež vyvodí více kyslíčnicku uhličitého, než může vyloučiti. Odtud pochází rychlá otrava, jež ochromuje jeho výkonnost. Aby kůň zvítězil, musí skoro vždy vynaložiti v daném čase veškerou rychlost, již jeho nohy jsou schopny, a musí se tudíž vzdáti svého chodu. Ale to jest umění jockeyovo pustiti jej z chodu co možná pozdě tak, aby nebyl vystaven nevyhnutelné otravě dřive, než docela blízko mety.

Přece však, ať si jakkoli počínáme, pokračuje-li se v násilném cvičení bez přestání po jistý čas, nastane udýchání, ačkoliv osoba nevychází ze svého chodu. Dejme tomu, že svalová práce vyvozuje právě takové množství kyslíčnicku uhličitého, jaké mohou plíce vyloučiti. Udýchání nevznikne na počátku, poněvadž výroba s vylučováním bude v rovnováze. A přece, pokračuje-li se v práci, dýchání se stíží. Tak na př. umírněný běh, jenž může býti snášen pět minut bez udýchání, prodlouží-li se na čtvrt hodiny bez zvětšení prvotní rychlosti, způsobí udýchání.

To proto, že dýchací schopnost osoby pokračováním v cvičení se zmenšuje, ač množství práce se nemění. Samým dějem práce vyvozují se poruchy ve výkonnosti dýchacího přístroje. Krevní oběh v plících jest činnější a vyplývá z toho z počátku činné překrvení tohoto ústroje. Později se pozoruje v zápětí únavy trpné překrvení ze znásilnění pravého srdce, jehož smršťování není dosti silno, by prohnalo krev jemným rozvětvením pliených cév. Z druhé strany činná ústředí kyslíčnickem uhličitým, jež krev přivádí, živě jsouce podrážděna reagují na pohyby plic zvrátnými účinky, jež činí dýchání krátkým, unáhleným, nepravidelným.

Překrvení plic, znepravidlenění dýchacích pohybů, sesílení, pak zeslabení úderů srdce jsou četnými podružnými činiteli udýchání, jež probádáme v příští kapitole. Jich úkol jest důležit při vyvození dušnosti během cvičení, ježto činí překážky svobodné výkonnosti plic a to v okamžiku, kdy by tento ústroj měl zapotřebí, by jeho výkonnost byla ještě důraznější.

(Pokračování.)

Pěstujeme hry v přírodě.

New York, 22 července 1901.

Jsa dosud kánětem na luzích amerických, trpělivě, mlčky čekal jsem, co s jarem přinese nám český ruch, po stránce výchovy tělesné a hygieny. Mimo dva výlety školní mládeže a výpravu školy P. Piska ku 14dennímu pobytu na ferialní osadě, nespozoroval jsem ničeho. A přece vzdor tomu, že naše tělocvičny dobře řízeny jsou, nemohou vyhovovati nám ve všem, neboť soustřeďují jen malý zlomek lidu našeho. Neměli bychom ustáti jen na této činnosti.

Naše česká čtvrť tak jest přelidněna a ne vzorem nejlepší čistoty a pořádku. Kdybychom měli po ruce statistiku úmrtí a nemocí a v známost nám příčiny jejich uvedeny byly, tu jistě upozornily by nás ku zvýšení opatření, ku zlepšení životosprávy a tělesné výchovy.

Nejsem povoláným v tomto oboru, snad někdy — nějaký bratr lékař, odkryje nám tuto roušku. Chci jen poukázat na pěstování her a vycházek v přírodě. Kdo prošel školou dobře řízené jednoty ve vlasti, ten ví, že všípenou lásku ku přírodě a volnému pobytu v ní, neztratil celým životem a byla mu vzpruhou všude ve všech životních dobách. Naše tak přečetné pikniky nevyhovují mnohému a jsou pro četné rodiny dosti nákladné.

Snad učiní se výtka: Lid dělný žádá zábavy živější a nedostačí mu vycházka a hra v přírodě, — tu odpovídám, že značné procento volilo by zábavu jinou, kdyby místo jen stávající nabídnuta mu byla jiná. Ne každý má vrozené heslo: "Pomoz si sám!"

Nechej snad novou tuto starost složit na bedra cvičitelského sboru — máš on dosti co činiti doma, — dnes obracím se na sestry Sokolky, doufaje, že ony kdyby chtěly, brzy ožily by hřiště v parcích a seznámily mnohého s krásami zdejšího okolí. A v našem společenském životě brzy pocítovali bychom toho účinky.

A kdyby jenom malá část lidu našeho převedena byla z ulic a uzavřených místností neb odjinud do volné přírody, již vykonáno by bylo dosti. Na zdar! E. Z.

Závodní cvičení prostrná

k sjezdu italských jednot tělocvičných v Bologni v květnu 1901.

1. Cvičení.

1. Výpad v levo stranou.
Zapažit (poloha hřbetní).
2. Výpad v levo v před zevnitř.
Předpažit v l. vzhůru zevnitř a zapažit v pravo zevnitř.
3. Stoj spatný, připažit.
- 4.—6. na druhou stranu.

2. Cvičení.

1. Střeh v l. stranou.
Předpažit (poloha palcová).
2. Kruhem bočným nahoru předpažit (poloha hřbetní).
Přisunem levé nohy stoj spatný a dřep (paty sražené).
3. Vztyk a připažit.
- 4.—6. na druhou stranu.

Poznámka: V okamžiku, kdy počíná se kruh bočným nahoru, přisune se levá noha; dřep provede se zároveň s dokončením kruhu.

3. Cvičení.

1. a) Přednožit v levo.
Zapažit.
- b) Stoj zánožmo v l.
Vzpažit (v poloze dlanní).
2. Přisunem l. nohy stoj spatný a předklon (prsty dotýkají se špiček nohou.)
3. Vzprím a připažit.
- 4.—6. na druhou stranu.

Každé cvičení opětuje se třikrát; mezi každým cvičením jest krátká pauza. V. Pexa.

Ze župy Východní.

Zápisy ze schůzí ústředního Výboru Vých. župy v New Yorku.

Dne 18. dubna 1901:

Schůzi zahájil starosta V. Hampl. Protokol z minulé schůze čten a přijat. Zástupci všichni přítomni. Čten dopis od T. J. S. Bohemia a přijat, však ponechán na dobu pozdější. Dopis od TJS Westfield, jež žádá výbor o několik členů pro jejich veřejné cvi-

čení, zároveň co zástupců Vých. župy. Usneseno, by byli vysláni 2 členové na útraty župy a sice zvoleni Sokolové Ant. Jahoda a K. Řehoř, s doložením, by hleděli zároveň upozorniti členy spolku Karel Havlíček ve Springfield, Mass., na přistoupení k N. J. S.

Zástupcům těmto má být placena pouze cesta.

TJS Svornost platí na příspěvky \$1.50. Vydání za zarámování diplomu z Clev. \$3.55. — Ball k rohování co cena odevzdána zástupci jejich Al. Bláhovi. — Za zpěvníky od br. Řehoře 62c. — Na to schůze skončena.

Dne 20. května '901:

Schůzi zahájil starosta V. Hampl u přítomnosti všech členů výboru. Protokol z minulé schůze čten a přijat. Zprávy o společném cvičení v Brooklyně a TJS Westfield byly přijaty.

TJS New York odkoupila rám na diplom. Sok. Al. Bláha doplatil 50c, k župnímu poplatku za TJS Svornost pro rok 1900. — Celkový příjem v této schůzi byl:

TJS New York za rám	\$2.50
„ Svornost v Morrisanii50
Činí úhrnem	\$3.00

Vydání Sok. Fr. Bartuňkovi za poštovné v I. čtvrtletí 1901, 52 cty.—Na to schůze skončena.

Dne 17. června '901.

Protokol čten z minulé schůze a přijat. Zástupci všichni přítomni.—Dopis od výb. N. J. S. přijat s usnesením, by se dle názoru toho jednalo. — Oznameno, že pokl. ústř. výboru Sokol K. Řehoř odcestoval do Westfield, Mass., tudíž má být jednota newyorská požádána o zvolení nového člena co zástupce do výboru Vých. župy. Volba nového pokladníka ponechána do příští schůze. Knihu a listiny, jakož i peníze odvedl br. Řehoř. Jednatel má vše prohlédnouti a zprávu podati v příští schůzi. Zpráva o jednotě westfieldské jakož i o spolku "K. Havlíček" ve Springfield, Mass., přijaty. — TJS Fügner v L. I. City má být upomenuta, by tělocvik byl v ní více pěstován.— Jednatel má zaslati telegram blahopřejný ku závodům župy Střední v St. Louis, Mo., odbyvaným 23. června t. r. — Usneseno, by spolku K. Havlíček ve Springfield předplacen a zasilán byl časopis Sokol Americký, na účet Vých. župy a sice 2 čísla, po čas, než-li sami by si jej odbírali neb přistoupili k N. J. S. — Podána zpráva o cvičení u TJS Brooklyn. Cenu vydobyl při skoku vysokém 5.2 Sokol Ant. Mysliveček, člen TJS New York.—Vydání v této schůzi bylo:

Na cenu pro cvičení v Brooklyně	\$2.00
Cestovné K. Řehoř a Ant. Jahoda do Westfield.	12.00

Na to schůze skončena.

Dne 15. července '901:

Starosta V. Hampl zahájil schůzi u přítomnosti všech členů výboru. Protokol z minulé schůze čten a přijat. Zástupce do výboru od TJS New York, Sok. A. Mysliveček, byl přijat. Dopis od spolku K. Havlíček přijat k vědomí. Sok. Jed. Blesk v Baltimore zaslal s dopisem půlletní poplatek župní za 150 členů — \$7.50. — TJS East Islip zaslal \$1.10 a TJS Westfield 80c. župního poplatku. Ant. Mysliveček zvolen za pokladníka a Sok. A. Bláha zvolen za podnáčelníka župy. Usneseno, by jednatel dopsal všem jednotám s upomínkou na řádné placení příspěvků.— Sok. J. Uhrovi od TJS Fügner, L. I. City, má být vyplaceno \$3.00 za cestovné do schůzi r. 1900. Poštovné náčelníku za II. čtvrtletí '901 — 48c. — Poštovné, telegram a výměna čeku jednateli — 88c. — Předplacení Sok. Am. do Springfield \$1. — Br. K. Řehořovi má být zaplácena ztráta času 1 den po čas ve Westfield, \$3.00. — Jednatel oznamuje, že pokladní kniha je v úplném pořádku a sice:

Hotové jmění z roku 1900	\$68.28
Příjem do června '901	77.17
Činí úhrnem	\$145.45
Vydání do března '901	42.76

Čisté jmění	\$102.69
Na bondech u TJS New York	70.00
Br. K. Řehoř odvedl hotově	32.69

Na to schůzi starosta ukončil.

Jos. A. Knedlhans,
jednatel.

SOUDCOVSKÉ LISTINY

ze závodů župy Střední N. J. S. ve Sp. Státech, odb. v St. Louis, Mo.,

V DNECH 22. A 23. ČERVNA 1901.

Vyšší oddělení.

Hrazda :

SOUDCOVÉ: Petr Churaň, Rudolf Hurt a Ant. Hájek.

Bradla :

SOUDCOVÉ: V. K. Tříska, Ant. Pešout a Fr. Schuh.

Jména jednot a závodníků:	Hrazda								Bradla							
	1. výkon	2. výkon	3. výkon	Stupeň	4. výkon	Stupeň	Souč. b. jednot.	Součet b. družstvu.	1. výkon	2. výkon	3. výkon	Stupeň	4. výkon	Stupeň	Souč. b. jednot.	Souč. b. družstvu.
T. J. S. St. Louis:																
M. Ryska	3 1/2	3 1/2	3 1/2	5	4	5	24 1/2		4	4	4	4	4 1/2	5	25 50	
Tom. Ulrich	2 3/4	3 1/2	3	4	3 1/2	4	20 3/4		4 1/4	4 1/4	3 3/4	4	3 1/2	4	23 75	
Vác. Tříska ml.	2 1/2	4	2 3/4	4	3 1/2	4	20 3/4		4	3 3/4	4	4	4	4	23 75	
Jan Brda	2 3/4	4 1/2	1 1/2	3	3 1/2	4	19 1/4		3 3/4	4 1/4	3 3/4	3	3	4	21 75	
Em. Perka	2 3/4	4	2 1/2	4	3	3	19 1/4		3 1/4	3	3	4	3 1/2	4	20 75	
Jan Jonák	2 3/4	4 1/2	2	3	3 1/2	3	18 3/4		4	2 3/4	3	4	2	3	18 75	
								123 1/4								134.25
Sokol Chicago:																
Jan Jiroušek	3	4 1/2	3 1/2	4	3 1/2	5	23 1/2		4 1/2	2	4	4	4	4	22 50	
Aug. Raisler	3 1/2	3 1/2	2 1/2	4	3	4	20 1/2		4 1/4	3	4	5	4 1/2	4	24 75	
Jos. Straka	3 1/2	3 1/2	3	5	3 1/2	5	23 1/2		4	2	4	5	4	5	24	
Jan Krizan	2 1/2	4	2	4	4	5	21 1/2		3 1/2	3 1/2	4	4	4	5	24	
Jos. Řehna	4	4 1/2	4	4	4 1/2	4	25		4 1/4	4	4	4	4	4	24.25	
Jan Vondra	3	1 1/2	3 1/4	4	3	3	17 3/4		3 3/4	2	3 1/2	4	3 3/4	3	20	
								131 3/4								139.50
Plzeňský Sokol:																
Šimon Malý	3 1/2	4	5	5	4	5	26 1/2		4	4	4 1/2	4	5	4	25.50	
Ant. Hynouš	4 1/2	3 1/2	5	4	4	4	25		4 1/2	4	4	4	4	4	24 50	
Karel Hýbler	3 1/2	4	4	4	4 1/2	4	24		4 1/4	4 3/4	4 1/2	4	4 1/2	5	27	
Josef Žáček	4 1/2	4 1/2	4 1/2	5	4 1/2	5	28		4 1/4	4	4 3/4	5	4 1/2	4	26 50	
Vil. Kroužilka	4 1/2	4 1/2	3 1/2	5	4	5	26 1/2		4	3 3/4	3 1/2	4	4	4	23 25	
Vác. Vinický	3 1/2	4	3	4	3	4	21 1/2		4	4 1/4	3	4	4 1/2	4	23.75	
								151 1/2								150.50

Kůň na šíř:

SOUDCOVÉ: Aug. Tesář, Rudolf Ezenter, Ant. Červenka.

Kůň na dél:

SOUDCOVÉ: Petr Churaň, Rudolf Hurt, Ant. Hájek.

Jména jednot a závodníků:	Kůň na šíř								Kůň na dél							
	1. výkon	2. výkon	3. výkon	Stupeň	4. výkon	Stupeň	Souč. b. jednot.	Součet b. družstvu.	1. výkon	2. výkon	3. výkon	Stupeň	4. výkon	Stupeň	Souč. b. jednot.	Součet b. družstvu.
T. J. S. St. Louis:																
M. Ryska	4	4.50	3	5	3.75	5	25.25		3.50	3	4	4	2.50	4	21	
Tom. Ulrich	3.50	4	4	4	3.50	4	23		3	3.25	3	4	3	4	20 25	
Vác. Tříska ml.	4.25	3.50	4.25	4	4.25	4	24 25		3.25	3	3	4	4	4	21.25	
Jan Brda	3.50	3	4	4	3	4	21.50		2.50	4	4.50	4	4.50	4	23 50	
Em. Perka	2.50	3.75	3.50	5	3.25	4	22		2.50	2.75	3.50	4	2	4	18.75	
Jan Jonák	4	4.50	4	5	4	5	26.50		3.50	3.50	3.50	4	3	4	21.50	
								142.50								126.25
Sokol Chicago:																
Jan Jiroušek	4.25	4.50	3.75	4	4	4	24 50		4.50	4	4.50	4	4.50	4	25.50	
Aug. Raisler	4.50	4	3	4	3.75	5	24 25		2.75	1.50	2	4	2.50	3	15.75	
Jos. Straka	4.25	3.50	3.25	5	4	5	25		4	3.50	4.50	4	4.50	4	24 50	
Jan Krizan	3.75	4	4	4	3.75	5	24 50		3.50	1.50	3.50	3	4	3	18.50	
Jos. Řehna	3.75	3.50	3.75	5	3.25	4	23 25		3.50	3.50	4	4	4	4	23	
Jan Vondra	3.50	3.50	4	4	4.50	3	22.50		3.50	2.50	3	3	1.50	3	16.50	
								144								123 75
Plzeňský Sokol:																
Šimon Malý	4.75	4.25	4.50	5	4.75	5	28.25		3.75	2.75	4.50	4	4.25	4	23.25	
Ant. Hynouš	4	4	3.50	4	4	4	23.50		3.50	3.50	4	4	3.75	4	22.75	
Karel Hýbler	4.50	4.25	3.75	5	4.50	4	26		3.50	2.75	4	3	3.50	4	20.75	
Josef Žáček	3.50	3.50	4.50	4	3.75	4	23 25		3	4	4.50	3	3.75	4	22.25	
Vil. Kroužilka	3.75	3.25	3	4	3.50	4	21.50		3.25	1.50	3	3	3.75	4	18.50	
Vác. Vinický	3.50	3.75	3.50	4	3.75	4	22.50		4	2.50	3	4	3.25	3	19.75	
								145								127.25

Zpráva o Těl. Jed. Sokol v Newarku, N. J.

New York, 1. srpna 1901.

Starým a od pradávných dob zajisté snad již užívaným v českém jazyku je přísloví "Práce kvapná — málo bývá platná", které mnohdy osvědčí se velmi dobře v našem obecném životě, ať ne právě tak, jak se vyslovuje, tak že je možno často užívatí za jakési pojtko k nevytrvalosti, lenivosti, neb cosi podobného.

Tak dosti často i v našem sokolském působení se stane, že v tom neb onom místě, kde usazeno je více neb méně českých krajanů, založí se sokolský spolek tělocvičný, ať již jakýmkoliv způsobem, mnohdy jednotlivci, neb blízko jednotou sokolskou z okolí.

Tu obyčejně v začátcích bývá nejen dosti členů přihlášeno ku sboru takovému, ale i na všech stranách jeví se pilnost ve všem, obzvláště ve cvičení. Většina neřku-li každý člen pracuje seč síly jeho stačí až do únavy, po čase pak přihlásí se sbor ten k Národní Jednotě Sokolské, k celku Sokolstva česko-amerického, jakožto nová větev kořatého stromu.

Práci župního výboru pak jest — a ten také skutečně všemožně se přičiňuje a to často, dávati sboru novému ponaučení, podporovati všemi prostředky, by sbor takový mohl lépe vzrůstatí a prospívatí na poli sokolském. Obyčejně v prvním čase působí na to, by sbor měl schopného cvičitele, který by lásku a nauku o těloeviku členům těm vštípl, než jsou s to, aby sami ze svého středu měli někoho, jenž by místo ono zastával a jaksi vůdcem k dobrému, všesokolskému mohl býti schopen.

Tak pracuje se pilně rok, dva i po několik roků, jakoby v zimničném napjetí. Jednota zdárně pokračuje v před, členů stále přibývá, takže sbor ten roste jako z vody, jak se říká. V poměrně dosti krátkém čase jednotě takové je možno již i borce na závody vyslati.

Každému upřímnému Sokolu, který třeba dost málo cítil by pro věc sokolskou, musí srdce v těle zaplesati, slyší-li neb dočte-li se o takovéto jednotě, kde hledí každý, by co nejvíce pro Sokola udělal, kde jeden druhého hledí předstihnouti. Tak sbor ten pokračuje, dokud dli mezi členstvem láska bratrská — sokolská.

Jakého zklamání však dočká se takový Sokol, který pozoruje stálou činnost svého sboru se sborem takovým, když po dosti krátkém čase nedozví se ani té nejmenší zprávy o sboru tom, a když slyší — k nemalému sklamání nejen celé Národní Jednoty Sokolské, i členstva všeho vůbec, že sbor ten zapadá — klesá!

Bohužel, takovýchto případů se již u naší N. J. S. stalo mnoho a skoro v každém čísle Sok. Amerického jest článek posuzující o klesání jednot, stále hledající nápravu v tom, jak by se dalo podobným udalostem v Sokolovně přitřž učiniti. Avšak do dnešní doby nenalezl se dosud prostředek podobný. K tomu zároveň druží se dotaz, jak je to jen možné, či vina to jest?

Musíme si však vinu přikládati sami sobě, naši netečnosti, liknavosti. — A odkud pochází vše to? Jen zase z nás, ponejvíce z našeho kruhu sokolského.

Jsou případy, kde rozprndí se nevráživost, ba skoro bych mohl říci nepravá sokolská láska, kde rodinné a osobní záležitosti často bývají přenášeny do věci i snad schůzi spolkových a pod. Nechci šířiti slov o této naší slabé stránce, však dozajista větší díl všeho zla obsažen jest tuto.

Mým původním úmyslem však bylo, podati stručný popis o Těl. Jed. Newark, ježto se mi naskytlá příležitost pobýti mezi bratry Newarkými po několik hodin.

Nemíním zrovna porovnatí jednotu newarskou s ohlavením tohoto dopisu, však probereme-li veškerou činnost newarské jednoty od jejího založení až do dnešní doby, musíme posouditi aspoň částečně a datí průchod pravdě, že klesla na nejnižší stupeň!

Bratři newarští! Posuďte sami, jaká byla jednotu vaše před 4—6 lety, jak byla silná v počtu žactva, členstva i jakési hotovosti v pokladně. Měli jste své cvičitele i dosti evidenců, ba skoro pomýšleli jste již i na stavbu vlastní tělocvičny.

Pracovníci spolkovi byli v stalém spojení ve zprávách jak s výk. výb. N. J. S., i župním výborem. Pohlédněte však dnes! Nejen že jste rozptýleni od sboru, ale kde máte ono nadějně žactvo, evidence a zprávu spolkovou? Spozoroval jsem, že sice jste klesli, a dnes opět po více než 6 měsících úplného odpočinku svolal vás náčelník vašeho sboru do cvičení pořadového i na nářadí.

Sešli jste se co do počtu dosti a uzavřeli mezi sebou, že na příště — vite snad, co chci říci, jak mnohý s pohnutím jste byl slibil! Doufám, že slova vašeho náčelníka, V. Ptáčku, dojdou ohlasu i u druhých krajanů newarských, mnohých bývalých členů Sokola, že zavládne snad mezi vámi opět ten bývalý poměr, a bude mně velice milé, ba celé Vých. župě, až na příště budu moci konstatovati, že jednotu vaše zdárně opět pokračuje a členové její se tuží v práci sokolské, připravujice se čile na příští župní závody do Baltimore.

Nechci bádati, z jakých pramenů to vše vzešlo, že však na příště se můžete podobného tření, ať již v jakýchkoliv případech, uvarovati, neb dobře vite, že žádné dobré následky to nemá. Pomněte jen, co všechna dřívější práce byla platná, kdež dnešního dne skoro musíte opět počítí od začátku. A to doufám, že bude zároveň dobrý počátek, kliduě, svorně, třeba pomalu, ale jistě, a v práci opětne že vám statečně budou stati po bok Těl. Sbor Dívek a Paní, jenž jak z doslechu jsem seznal, bude co nejdříve u vás založen.

Konče dopis svůj, prosil bych Vás bratři, by skutečně jste pokračovali na cestě pevně, jak na Sokoly se sluší, byste mne měli za omluvěna, doufaje na příště jen ve vše dobré. Budíž jasno mezi námi!

K další obnovené činnosti Vaši volám předem mé upřímné sokolské "Na zdar!"

Váš

Jos. A. Knedlhans.

(Zasláno.)

Všem, jichž se to týče!

Od Těl. Jed. Sokol v St. Louis, Mo.

Český den, pořádaný v St. Louisu u příležitosti závodů Střední župy N. J. Sokolské, zavdal podnět ku kritice a různým poznámkám v časopisech "Denníci Novověku" a "Šotku". Jelikož se tam na Těl. Jed. Sokol ze St. Louisu poukazuje, jako by se pořádním českého dne stala snad hrubá chyba aneb dokonce přečin a články časopisů oněch otištěny byly zároveň v "Sokole Americkém", jest povinností našeho sboru, aby vůči Sokolstvu a české veřejnosti v Americe vůbec prohlášeno bylo, z jakých příčin Český den pořádan byl. —

V St. Louisu nenaskytlá se dosud vhodná příležitost ku společnému vystoupení Čechů, kterého by se súčastnily všechny české spolky bez rozdílu vyznání neb smýšlení, aby veřejnost americká jiného nabyla názoru o nás. Postrádáno toho častěji a zvláště když naši "Čeští Bratři" pomocí anglického tisku české jméno snižovali, jakož i při jiných příležitostech. Však spojení takového nedalo se vůči různému smýšlení jednotlivých stran docíliti, až pořádní závodů přivedlo myšlenku onu opět na přetřes.

Z ohledu, že naše Jednota Sokol nejspíše by tohoto spojení docíliti mohla, uzavřel závodní výbor otázení se všech místních českých spolků, zdali by na Český den společně vystoupiti chtěly. Všecky projevíly ochotu a při společně schůzi zástupců různých spolků nebylo žádné oposice, všichni uznávali toto společné vystoupení Čechů pro nás za prospěšné a žádoucí. Český den se vzdor panujícímu vedru vdařil, každý byl celkem s výsledkem spokojen. Anglický i německý tisk projevil vůči Čechům uznání jako nikdy před tím, pouze některé naše časopisy a zvláště "Šotek" z Chicaga nalézají v tom příčinu miti nás za terě svého hromobití. Vytýká se nám, že šly o českém dnu katolické spolky s sebou Ano, jako Češi šly s námi. Máme snad my Čechevé američti pěstovati onen strannický fanatismus až do těch krajností, že má třetí mezi námi jako ta čínská zeď a brániti nám za každou cenu vůči cizině společně vystoupiti? Či snad stává ještě jiných příčin, proč se oněm pánům tento český den a tato jednotu za dlouhá léta docílená shoda nelíbily?

Sokol Americký v čísle 7. praví, že se poznámkám oněch časopisů nebrání, že uznává za správně považovati Sokolstvo naše za organizaci svobodomyšlnou. Jednota naše o sobě nikdy netvrdila, že jest sborem katolickým, neb náboženským vůbec, to dokazuje celá její dosavadní činnost. Při pořádní přednášek nikdy se nekladly řečníkům jakékoli meze, každý volně pronášel své názory, proti nimž nemusel míti nikdo svobodomyšlný výtky.

DOPISY.

Proto nemůžeme pominouti mlčením, že i náš sokolský orgán otiskuje články z oněch časopisů. Nevíme, co pohnulo bratra pořadatele listu k otištění onoho útoku. Na mnohý dobrý článek z časopisů snad místa není, však hanopis na zkroucené zprávě sestavený se ještě otiskuje a rozšiřuje. Zpráva v Šotku, kterou tam jakýsi "také dobrodinec" zaslal, jest v některých částech nepravdiva a slavná redakce onoho listu musila si ku pomoci vytáhnouti i případ našeho bratra cvičitele, Sok. Tesaře, který se již před léty stal A cvičitel nás s uspořádáním českého dne ani vůbec co činiti neměl! Dodáváme, že cvičitel ve schůzi sboru prohlásil, že on sám tím míněn jest a nechť se smysl jeho slov tehdy pronesených vykládá jakkoli, zajisté i naši páni redaktori nejsou vždycky neomylnými a proto zdá se nám, že by ku "strhání" někoho použili každého prostředku, třeba to byl případ sebe starší. Vytýká se nám i to počasi, jako bychom si byli to vedro o českém dnu objednali, musí na pomoc i ta "prozřetelnost", jako by snad jindy nikdo úžehem neklesl, však dosti toho:

Prohlašujeme tímto jednou pro vždy: Z ohledu, že sbor náš a zvláště výbor závodní konal svoji povinnost a pracoval ku povznesení českého jména, a že přičinil se, pokud síly jeho stačily, aby vše připravil co možno nejlépe k závodům a pohodlí závodníků, považujeme tyto výtky v časopisech za přehnané a nespravedlivé. Smutná to zajisté odměna členům výboru, kteří úkolu svému museli věnovati mnoho času a práce. Na jejich svizele nevzpomene si nikdo. Sbor náš má vědomí, že povinnost svoji koná a nehodlá se dáti žádným kantorstvím srážeti, třeba pocházelo od časopisu "Šotka", s jehož slovutným panem redaktorem polemiku žádnou vesti nechceme. Tam, kde se do resolučního výboru již předem buší a "ušlechtilými" poznámkami výbor onen k boji téměř vyzývá, polemika věcná a slušná vůbec možná není. Onomu pánu nezáleželo na tom, jak dalece zpráva ctěného zpravodaje spolehlivou jest, jinak by se byl lépe přesvědčil.

Úmysl náš jest pouze ten, aby uveřejněním tohoto dopisu naše Sokolstvo a veřejnost česká věděly, jaký vlastně to byl ten brožný "přečin", který jsme pořádáním českého dne učinili. Na zdar!

Za "Těl. Jednotu Sokol St. Louis":

Resoluční výbor:	}	Karel Milčic,
		Vác. K. Tříska,
		Anton Pešout,
		Fr. J. Holman,
		Josef Jiříček.

Na základě toho, že Sokol Americký otiskl kritiky časopisů "Šotka" a "Dennice Novověku", přeje si náš sbor, by toto prohlášení rozhodně uveřejněno bylo v Sok. Americkém.

Za Těl. Jed. Sokol

Josef Jiříček,
starosta.

Fr. J. Holman,
tajemník.

* Piknik, pořádaný Sok. Jed. Blesk v Baltimore, v pondělí 15. července, vydařil se znamenitě. Byla to tak krásná podívaná na ten velkolepý průvod, kterého se účastnily mimo Sokola, řád Blaník ČSPS s praporem a řád Baltimore ČSBPJ též s praporem. Nejlepší však podívaná byla na malé Sokoliky, kteří si v průvodu tak statně vykračovali a kterým stejnkroj pěkně slušel. Avšak největší podívaná byla na výletu, kde malí Sokolici začali cvičit pod dohledem cvičitele Fr. Štětky. To byla skutečná radost viděti ty malé jonáky, jak každý povel s takovou lehkostí a jistotou vykonávají, že ti staří Sokolici by to tak nedokázali. Ovšem, hlavní zásluhu má p. Štětka co cvičitel a tím dokázal, že nadarmo nebyl v kursu v Chicagu a že si přivezl odtamtud bohaté zkušenosti co cvičitel. Musím se též zmíniti, že na výlet přišla též deputace od Polského Sokola v jejich národním kroji sokolském a dá se očekávat, že to sbratří Sokoliky v podporování snahy sokolské. Dosud nikdo z nás Čechů vůbec nevěděl ani, že existuje nějaký Polský Sokol. Byla to od soudruhů polských skutečně chvályhodná věc, za což zasluhují uznání. Zábava byla na všech stranách živá a veselá a v té dobré náladě si usmyslili někteří, kteří ještě nejsou Sokoly, utvořiti klub a pak se přidati najednou k Sokolu, což se také uskutečnilo a dvacet nových, samých řádných mužů, se zapalo, že se stanou Sokoly. Tak tedy získali Sokolové dvojnásobně: dobrý výtěžek ze zábavy a přirůstek 20 nových členů. To svědčí nejlépe o sympatii k Sokolu, neb činy mluví samy za sebe. Sv.

V Chicagu, dne 22. čce. '901. (Ze Sokola Chicago.) — Proč náš dopisovatel br. Bareš žádných zpráv o naší činnosti nezasílá, pověděl nám v jedné z posledních našich schůzí.

Než, nemůžeme s naším milým bratrem souhlasit, neb nepřátel se nemáme bát, a tím méně to sboru uškodí, pak-li se na věc správně poukáže — co by se mělo a co by se nemělo konati.

Jednání sokolského sboru má být knihou otevřenou, -- nejsme přece žádným tajným spolkem!

Že se děje dost "kotrmelců" u našich sborů, to víme!

Pak-li se však na věc poukáže veřejně, ono to více "štípne" a tu jest vždy čas, bychom hleděli býti lepšími v našem jednání.

Kdo pilně přečítá náš orgán a toho by se mělo každému dostat, ví, že jsme chybovali, a v čem hlavně, to také víme.

Kdo dnes nahlédne do našich tělocvičen, tu zajisté se mu vtírá na mysl otázka, jsme-li skutečně spolkem tělocvičným, anebo také jen tak spolkem zábavným.

Kdo se mnou vzpomene na bývalou T. J. S. (nyní Slov. Lipu), kde působil pořadatel t. l., ten zajisté dozná, že tam bylo to pravé konání, kde hlavní účel náš byl dosažen. Sokolové od Sok. Plz. tu zase vzpomínají na Sok. Čermáka, kde mezi nimi též co cvičitel působil.

Žel, že jsme nehleděli a nedovedli ony síly udržet mezi námi, a jich práci ocenit.

Jelikož našemu cvičiteli vyprší lhůta tento měsíc, byl zvolen výbor, by se poohlédl po dobrém cvičiteli, který by si hleděl správně svých povinností. Výbor navštívil br. Čermáka, neb doufal, že ho získá — jest nám tu tak na blízku! Jelikož prý čas mu toho nedovoluje, uvolil se nás toliko cvičit zase v neděli dopoledne, a ve středu Sokolky.

Naše šermířská četa, jež se dodělala velkého úspěchu při posledním našem veřejném vystoupení, získá nových 8 členů. Perná práce tu čeká jak pro ně, tak i pro cvičitele.

Sbor též bude hledět získat naše ženy a dívky pro cvičení, zároveň se Sokolkami. Bylo by k přání, aby se tak stalo, neb víme, že ženské nejsou zrovna nejlepšími přátelky naší věci. To vidíme, když se některý ten náš Sokol ožení, jak se hrne — do cvičení.

Při výletu Č. S. P. S. 14. července t. r. utkala se naše četa s četou Plz. Sokola o předáctví ve hře "házená do koše". Výsledek byl, že naše četa získala 30 bodů, kdežto četa Plz. Sok. 8 bodů. Co zapisovatel onoho výsledku byl též Sporting Editor, Sok. Kroužilka, který neuznal za dobré onen výsledek uveřejnit, a to zase jen proto, že v tom nebyl Plz. Sokol. Tak se u nás hledí na celek, máme též trochu zkušeností z našich posledních závodů.

Ke konci dopisu jest mi se zmíniti o té naší divadelní společnosti, která čítá as dvanáct členů, vesměs to Sokolů; někteří též patří ke katolickému spolku "Česká Lípa". Účelem jejich bude pomáhati oběma stranám.

Naši ochotníci učinili hodně pro sbor náš po stránce finanční, i také dost nepříjemností. Budoucnost by měla ukázat, že jsme z těch trnoů již vyrostli a že dovedeme pracovat p o u z e pro věc sokolskou tak, jak si toho zaslouží. Na zdar!

August Raisler, 1390 W. 22. St.

V St. Louis, Mo., 1. srpna 1901. — (Z T. J. S. Mount Pleasant) — Sbor náš toužebně očekává zvěst, co odpověď na žádost svoji k výk. výboru o přijetí do N. J. S., již 15. července byl zaslal, neb sobě přeje býti na úroveň postavenu všem sborům sokolským, co právoplatnosti se týče, dále uznává, že jen ve spojení jest síla a jen co sbor sdružený že může zdárně pod dohledem Nár. Jed. Sokolské prospívati.

Máme zkušenosti žel, až dosti, kde sbory, a to dosti silné i bohaté, na jedné straně nenáležící ku nár. sdružení, živořily a zanikly, a na druhé straně, sbory odstoupivší z celku, protloukají se a s nelepším osudem se potkávají prvnic. Věříme, že i, a to hlavně činnost, zvláště tělocvičná, prospívati nemůže, není-li pod dozorem a ochranou ústředního tělesa, jehož péči a starosti jest, zásadu a účel vytknutý prováděti a spravovati. Stanovy N. J. Sok. jsou i stanovy našimi.

Jest nás doposud malý hlouček, 32; proto ale přece hledíme toho, bychom vstupovali v slépěje mnohaletých předchozích nás, by neležel ideál náš ladem, by slovo skutkem bylo učiněno.

Sbor náš od počátku toužil po potřebném náčiní ku cvičení nutném; měli jsme nářadí v dohledu, leč cena zaň byla nad slaboučké síly naše. Napjeti toto však pouze 6 týdnů trvalo. Čes. Kat. Beseda měla na prodej náčiní, jež jí cyklon byl ponechal, od kteréhož času neviděla. Před půl třetím rokem nabízeno bylo sboru St. L., však nezakoupeno, neb zde právě Sokolovna jest s důstatek opatřena. Nyní výbor náš jednal o koupi téhož náčiní, jehož cena určena na \$75.00. Druhá návštěva výboru pak byla příznivější, neb jsme je obdrželi za \$35.00; tudíž dnes vlastněme: 1 železnou hrazdu, co dar sboru St. Louis, dále zakoupené náčiní jest: 1 kůň, 1 koza, dvoje bradla, 1 žíněnka kokos., 60 dřevěných a železných tyčí, 26 párů kuželů, 1 pružný můstek, 1 menší, 17 párů železných činek, žebřík se stojanem, šplh, lano i tyč, skok do výšky, 3 páry končičů, 6 masek pro šerm, věšáky pro činky a kužely.

Nyní, majíce náčiní a toužíce po cvičení, byli jsme nuceni najmouti místnost. I tu náhoda nám popřála. Zjednali jsme letní místo 18x30x16, kryté pouze, nám však prozatím stačiti musí. Jen 1 stopu kdyby bylo vyšší.

Tak jsme konečně zahájili cvičení, prozatím členů, v neděli dop., 21. čce. Nyní cvičíme pravidelně v úterý, v pátek a v neděli (dop.); členů cvičí 12—14. V min. cvičení navštívil nás a s námi cvičil br. M. Ryska; s těchou pravím, jež to hledi jako kousek sboru sokolského. Pozití chceme započít pobaviti a zasvětit i ta naše budoucí káňátka, jež ovšem na počátek hrami a prostnými uvéstí musíme. Bude nám potřeba trochu té bratrské rady a pomoci od zkušených a schopných, čehož doufáme, že se nám v zájmu tělocviku dostane.

Příštím našim blahosnem jest založení knihovny. Knihovnicka již jsme si připravili, tak ještě nějaké ty čítanky, pokrm duše.

Doufám, že mi ostatní bratři dopisovatelé odpustí, že ubírám jim místa; ale myslím, že by mělo býti ze 37 sborů v orgánu více dopisů než 4—7, jako se děje za minulý celý rok. Bratři dopisovatelé, k činu — nechť zvíme o vašich sborech! Na zdar!
Fr. Široký.

Baltimore, 1. srpna 1901.—Čas plyne a doba příštích župních závodů se zvolna ale jistě blíží, newyorští bratři činí rozsáhlé přípravy ku sůdastněni se závodů v Baltimore a my se činíme všemožně, bychom mohli bratry závodníky a návštěvníky důstojně přivítat a to ve vlastní dvoraně. Sokolovna musí do té doby stát! — ozývají se hlasy, — však možno-li a za jakých okolností, nechť se optá každý stavebního výboru.

Pozemek pro síň jest zaplacen, čistý jest jako padlý sníh. Ale stavebnímu výboru není přítomně možno potřebné peníze na stavbu v celku se vypůjčit, poněvadž se již někdo o to postaral u všech místních sládků, by nám nebylo půjčeno. Z té příčiny se stav. výbor usnesl sbírat u Sokolů a příznivců úpisů nejméně 50 doll.; na každý jednotlivý obnos bude vystavena směnka splatná ve 3 letech, nesoucí 3 proc. Tak chce výbor získat asi \$3000 a něco se pak vypůjčit (menší obnos se snáze obdrží) a vystavět dle vzoru newyorské Sokolovny.

Výbor zkusil své štěstí s úpisní listinou a dostal za prvních několik hodin úpisů na 1000 dol., jest tudíž stav. výbor pln naděje, že se to zdaří. Mohli by ovšem sami Sokolové s českou veřejností vystavět, ale jsou dosud bratři, kteří ještě ani centem nepřispěli, aniž jinak pracovali. Tak silný sbor a chceme jen asi za patnáct tisíc síň.

Dne 15. července odbyván druhý výlet jednoty, obloha z rána jak kožich, občas dešť, to však Sokoliky neodstrašilo. Průvod samotný činil pěkný dojem na diváky, ježto se sůdastnilo více svobodomyšlných spolků a pak žáci ve cvičebním stejnokroji překvapili každého. V parku pak žáci cvičili prostocvik ku všeobecné spokojenosti. Mnohý otec neb matka se zálibou každý pohyb svého synáčka sledovali, diváci pak pochvalou neskrblili.

Odpoledne se obloha usmála, což přivábilo dosti slušný počet účastníků. Podotknouti též dlužno, že nás navštívili bratři Sok. Poláci v polském stejnokroji, počtem 6. Bavili se srdečně a od-

cházel s blahou upomínkou na prvě setkání se Sokoly českými a zažitou zábavu.

Ač jest polský národ v Baltimore u většiny proti Čechům, mají jeden sokolský sbor, s počtem asi 34 členů a jen malé procento z nich má stejnokroj.

O onom výletě se utvořil sokolský 24členný klub, který již žádal o přijetí do naší jednoty; 22 členů z onoho klubu bude v příští schůzi sborové přijato za členy.

Zájem o naši věc jeví se na všech stranách; tři místní dámské sbory J. Č. D. pořádaly v dubnu Národní ples ve prospěch našeho podniku, z něhož odevzdáno \$226.00 čistého výtěžku stavebnímu výboru. Sbor Sokolek pořádá soukromou zábavu, z níž odevzdal \$26.51 stav. výb. Snaživé naše sestry Sokolky činí vše možné, by nám v našem dile pomohly, dokonce zvláštní měsíční příspěvek platí ve prospěch Sokolovny. A protož stavební výbor vyslovuje tímto díky a uznání Sboru Sokolek za jejich snahy podporovati nás v našem podniku.

Cvičení řadové vždy překaženo deštěm, cvičení na náčiní jest obstojně obzvlášť od žáků navštěvováno, s ohledem na letošní vedro. Doufejme, až zavítá chladné počasí i naše tělocvična se evidenci naplní, ku přípravám na příští župní závody.

Na zdar!

S. Stiegler, dop.

New York, 2. srpna 1901. — "Kdo prý rád tancuje, muzikám platí, přijmou jej do nebe andělé svatí!" Božíčku! To tedy my zde v New Yorku máme čáku na to nebičko jistou. Ta spousta výletů všeho druhu, pak bálů, tanečních škol a jiných a jiných tancování by nám to nebe pojistila. A zvláště letos, kdy od 28. září až do 6. října potrvá výstava pořádaná ve prospěch Sokolovny a že vedle obsazování, vyhrávání, bude též tancování, netřeba podotýkat. A že tancujeme rádi, to jsme již nesčíslněkrát dokázali. S předběžnými pracemi pro výstavu jest výbor jakž takž již hotov. Nyní nastává však ta práce nejtěžší, jak totiž sehnat dost předmětů, aby také v té výstavě něco bylo; o to zase starají se však Sokolové, příznivkyne a Sokolky i různé přátelské nám spolky, jimž zaslány byly sběrací listiny, každým však způsobem výstava bude skutečně velkolepou, neboť různé pěvecké a dramatické spolky přislíbily spoluúčinkování; tak na prvním místě sluší jmenovati spolek Zábój, Hlahol-Dalibor, Národní Jednotu, spolek Olymp a Dram. čtenářský spolek sv. Cecilie; ovšem i náš dram. a pěvecký odbor nůčím se proslaví, též dítky pěvecké školy našim pív. odb. zařizené, nám poskytnou nějaký duševní požitek. Doufáme, že dítky účinkovati budou odpoledne a ne večer.

Jak vidno o pěkný program bude náležitě postaráno, musím vsak ještě podotknouti, že i někteří jednotlivci přislíbili účinkovati, a záleží tudíž na nás, aby sběrací listiny nebyly vráceny prázdné. Starý veterán Lojzík Hubal předpověděl dobrý výsledek, poněvadž prý začínáme s výstavou na sv. Václava, patrona české země, a že Lojzík je pobožný, to víme všichni, vždyť také hned řekl, když jeden z výboru pravil, že to bude samé žebráni: "Inu, žebráni sem, žebráni tam, vždyť na pána boha pořád jeptičky a páteři žebrají a pán bůh má víc než my, oni žebrají na kostely, v kterých nám dávají tu chudičkou útěchu, že až po smrti budeme blaženi a my žebráme na Sokolovnu, kde silíme ducha i tělo a chceme mít tu blaženost již zde na zemi, zvláště když si posilíme tělo "prazdrojem". Výstava zahájena bude v sobotu, dne 28. září t. r. průvodem.

V neděli 18. srpna pořádá jednota naše výlet do Sulzerova Westchester parku, který hraničí s krásným romantickým Bronx parkem. Výlet bude celodenní a proto odporučovati jej musím, neboť té přírody jest nám skutečně po úmorných parnech opravdu třeba. Park jest opravdu krásný a zajisté že bratři Sokolové se výletu sůdastní i s rodinami, bude jim to stát za to, zvláště když i jízda jest o desák levnější než na Long Island. Proto kdo výletu se sůdastníš, vsedni na dráhu III. ave., kup si listek za 8 centů a u mostu harlemského přeseďni do káry s nápisem "Tremont", ta jede kolem parku. Výbor se postará, aby, bude-li možno, kar jezdilo dost, jen aby bylo hezky.

Ve schůzi jednoty 29. července, když přečten byl dopis Sokola Štulíka, tu br. starosta podotkl, že trochu té polemiky v Sok. Am. neškodí, ovšem když jest polemika slušná, a to jest, co já také uznávám, vzdor tomu neměl jsem miněni s br. Veselým polemizo-

vati, uznal jsem však, že musím, neb jsem tím povinen br. pořadatel i těm, kteří dopisy z New Yorku čtou, aby si nemysleli, že jednota newyorská zvolila za dopi ovatele člověka, který píše jen proto, aby "dlouhal", anebo aby boural kde nestavěl — zkrátka rejpal.

Když jsem se na zimu roznemohl a přestal cvičit, tu jsem se při každé příležitosti dotazoval bratrů jak to chodí ve cvičení a bratr jeden mi řekl: "Včera nás bylo ve cvičení 26 i s cvičiteli", — jiný mi řekl zase jindy: "Ale včera bylo málo členů ve cvičení, já jich napočítal 21, měl bys do Sokola něco napsat a cvičitelský sbor trochu vyburcovat, aby hledali cesty a prostředky, jak by se docílila větší návštěva cvičení. V prosincové zprávě náčelníka bylo a to jsem viděl na své oči, v jednom cvičení 24 členů, v jednom 28 členů a v jednom myslím 32—33, zle tedy mohou br. Veselýho přesvědčit "statistickými dáty". O tom osudném náhubku raději pomlčím, protože vím, že br. V. o tom nerad slyší, podotknou jen tolik, že mívám někdy takové okamžiky, že se nemohu upamatovat, co jsem měl včera k večeru, a přece mám dobrou paměť a dobrý sluch i zrak. O tom vyhledávání rad, kde prý nejso, by se nechalo napsat povíc. Všechno na světě má snad nějakou vadu, nic není tak dokonalé, by to nemohlo být dokonalejší, ale u nás nejsou prazádné vady. Mně vytknul br. Veselý, že jsem přestřelil, sám však nedostřelil. O tom však si povíme dle příležitosti Sok. Veselý se táže: Nemáme-li dávat Šamberkovy frašky, co se má pak hrát? Pokud já se pamatuji, tedy za posledních asi 5 roků snad se nedávalo od Šamberka nic a hrálo se přece. Chce-li nás br. V. a Dram. sbor seznámit s populárními českými spisovateli, ať nám dáva jejich nejpopulárnější díla a ne kusy, které se nehrajou ani v žádné zastrčené Lhotě.

O brojení některých členů proti operám jest zase jeden punkt, v kterém jest br. V. na omylu; přece nebude br. V. tvrdit, že jest opera jako opera a že se musí každá líbit. Já se nikdy nepamatuju, že bych byl podceňoval obětavost, schopnost a zásluhy členů pěv. odboru, ale to jsem psal a budu to psati vždy, že dávat těžkých, výpravných a nákladných oper by mělo přestat aspoň u nás; pro opery musí být obecnost a toho my nemáme a nikdy ho mít nebudeme a kdybychom si ho měli teprve vychovávat, dej pán bůh dobrou noc. Tím však není řečeno, že by se neměly opery dávat, ano, ale takové, pro jaké má lid pochopení. A potom br. Veselý píše, že Dram. sbor nás chce seznámit s českými spisovateli a Pěv. odbor zas nás seznamuje s cizími skladateli. Nedávno jsem četl dopis z Prahy, v kterém dopisovatel vyjmenoval hezkou řadu původních českých oper a operet od dobrých českých skladatelů, které vypraveny byly již v loni novým družstvem Nár. divadla a všechny se libily. Co se nám v té cizotě tak zamlouvá? Jsme již takovými od pravěku, vždy jsme dávali přednost cizímu než svému, učít se znát něco cizího, když ještě neznám ani své, to přece trochu podivné. Chodivali jsme si do ciziny pro krále, pro řeč i pro jména a teď i pro umění, a zatím cizina obdivuje naše umělce a naše skladatele. Že prý myslíte si, když se píše, že se musí do toho neb onoho "dloubnout", musí prý omrzeti i toho nejnadšenějšího. Dnes, teprve dnes jsem tomu rád, že jsem nepsal můj lednový dopis hned v loni asi v říjnu, jinak bych si to pokládal za smrtelný hřích, že br. Veselý opustil Dram. sbor z omrzelosti nad mými dopisy. To však bych si přál vědět, komu uškodil neb co poškodil ten můj dopis. Jest snad někde menší činnost? Byl ten dopis na škodu? Že jsem se tak nepokrytě a přímo vyjádřil, za to já nemohu, lepší než abych někde ryl a šuškal potají. U "báru" však moje "statistická data" nečerpám, neboť jsem sám v dopisech tu "bárovou" kritiku několikrát odsoudil, to ponechávám povolnějším.

V posledním čase jednota naše utěšeně vzrůstá, tak v posledních třech měsíčních schůzích jsme přijmuli v každé pět, šest, nových lidí a jsou to samí mladí lidé od 18 do 31 roků; jen houšť! Jen aby z nich byli dobří členové, ale ještě lepší Sokolové. Jak se dovidám, i morrisanská jednota Svornost posledním časem neobyčejně vzrostla, čítá prý již asi na půl sta členů. — Na zdar!

Alois Bohdanocký.

která se stala v našem sboru, totiž, že jsme odložili naše stejno-kroje. Usnesly jsme se, že místo stejno-kroje jest povinna každá sestra zříditi si kroj cvičební, v němž má navštívit jednou za měsíc cvičení prostrná a kroková. Dále, při cvičení pořadovém, které odbýváme jednou za čtvrt leta, máme též nositi kroj cvičební, jelikož dlouhé šaty (zvláště ty s vlečkami) jsou při pochodech a při obrazech jenom překážkou.

Nyní jest povinností všech sester, by přesně zachovaly usnesení sborové a aby si nepředstavovaly tak hrozné obléknouti se jednou za měsíc do cvičebních šatů a přijiti do cvičení. Velkou většinou jsou dívky naše nuceny při práci celý den seděti, tak by bylo velice prospěšné pro ně cvičení.

Kdyby sestry naše četly víc Sokola Amerického, tak by věděly, jak blahodárně tělocvik působí na zdraví lidské, a ze 180 údkyň by mnohem větší procento navštěvovalo cvičení. Doufám však, že se časem vše napraví a že divčí tělocvik nalezne pevné půdy i mezi námi.

Dne 30. června požádal náš sbor výlet do Jabelkova Oak Hill Parku. Vzdor tomu, že panovalo nesnesitelné vedro, návštěva byla velmi četná, tak že čistý výnos obnáší (bez vstupenek členkyň) přes \$50.00. Teď se opět chystáme na výlet Těl. Jed. Sokol, který se odbývá dne 18. srpna do Sulzer's Westchester Parku, kde bratři Sokolové provedou některé tělocvičné hry a pěvecké odbory zapějí několik smíšených sborů.

Končím dopis tento s touhou spatřiti též nějaký dopis od jiných sesterských sborů. Dříve přece zaléti nějaký článek do Sok. Amerického, ale nyní, kromě poznámek, které činí bratři Sokolové ve svých dopisech, nevíme ničeho. Doufám, že se sestry polepší a co nejdřív nechají též o sobě něčeho věděti. Na zdar!

Marie Šimánková.

Zápisy o schůzích výkonného výboru N. J. S.

New York, 5. srpna 1901. — Starosta Fr. Hroch zahájil v určitý čas schůzi.

Zápis o poslední schůzi byl po přečtení přijat.

T. J. S. Svornost	zasílá zprávu za II. čtvrtl. a poplatek	\$16.50.
„ Prague	„ „ „	7.50.
„ Bohemia	„ „ „	5.40.
„ Maniwoc	„ „ „	7.20.
„ Schenectady	„ „ „	3.40.
„ Milligan	„ I.	42.00.
„ Chicago	„ I. a II.	56.90.
„ Schuyler	„ „	19.00.
„ So. Omaha	„ I. a II.	10.10.
„ St. Louis	„ „	35.80.
„ Omaha	„ „	19.00.

a odráží si \$10 za vydržování těl. školy.

T. J. Čechie zasílá zprávu a žádá o poshovění s poplatkem, což bylo povoleno.

B. Blatný z Milligan zasílá 88c. za knížky.

Uloženo br. jednateli, by dopsal Č. O. S. v Praze, zdali vydají slavnostní číslo 4. sletu všesokolského; v pádu, že by se tak stalo, má jednatel právo dle svého dobrozdání jistý počet jich odebrat.

Dále uloženo br. jednateli, by uveřejnil v S. A. telegram, který zaslal na závody župy Střední a jenž jim nebyl doručen.

Usneseno, by župa Západní škrtila dluh TJS St. Louis, v obnosu \$28.00, jelikož onen dluh byl přenesen na župu Střední, dle sjezdového usnesení.

Žádost sokolského sboru z Mount Pleasant, Mo., o přijetí do N. J. S. byla odložena do příští schůze, až dojde schválení od TJS v St. Louis.

Vrchní náčelník br. Štíbr zaslal dopis, v kterém oznamuje, že náčelník župy Střední mu ještě nezaslal žádnou zprávu za vydržování těl. školy za rok 1900.

TJS New York žádá o 4 anglické knihy, pojednávající o tělocvik; uloženo výboru na tělocvik, by je objednal.

New York, dne 4. srpna 1901. — (Z Těl. sboru Dívek a Paní.)

— S radostí chápou se péra tentokráte, abych uveřejnila změnu,

Do St. Louis, Mo.

Oprava, ze S. A. č. 7. — První zakladatelé čtyř trub. bub. T. J. Sokol St. Louis, jsou: O. Srnka, K. Bergstein, J. Vrána a V. F. Procházka.

Zasílejte ve prospěch německým ohrožených jednot sokolských v Čechách upotřeбенé známky poštovní, korrespondenční listky s pohledy měst a podobné poštovní tiskopisy redakci tohoto listu, jež je do Čech zašle.

Dr. K. Štulík, 525 So. Lincoln St., Chicago, Ills.

Čtenářům Sokola Amerického v Americe!

Žádáme slušně všechny zdejší čtenáře Sokola Amerického, by laskavě sdělili jednatelem výk. výboru na adresu: Jan Černý, 437 E. 71st St., New York City, sídla tělocvičných spolků slovanských, a možno-li i místo, kde schůze konají, — pokud nejsou obsaženy v adresáři N. J. S. v Sok. Am. uveřejňovaném. Za jakoukoli zprávu ve smyslu tohoto svolání vzdáváme hned tímto povinný srdečný dik.

Výkonný výbor Nar. Jed. Sokolské
v New Yorku.

ADRESÁŘ NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH.

VÝKONNÝ VÝBOR NÁRODNÍ JEDNOTY SOK. V NEW YORKU:

Schůze každé 1. pondělí v měsíci v Sokolovně, 420—24 E. 71st St. Fr. Hroch, starosta, 457 Rodney St., Brooklyn, N. Y.; J. Pavlík náměstek, 404 vých. 71. ul.; Jan Černý jednatel, 437 E. 71st St. Max Grabenstein tajemník, 716 E. 161st St.; F. Lier, pokl., 410 E. 71st St.; výbor tělocvičný: Ferd. Martyny, F. Bartuněk a A. Jahoda; výbor účetní: Vác. Hampl, St. Kostka a V. Zvoník. Náčelník J. Štíbr 84 McBride st., Cleveland, O., podnáč. Ferd. Engelthaler, Cedar Rapids, Ia., a Ant. Haller, Chicago, Ills.

Zupa Východní, sídlo v New Yorku.

Ustř. výb.: st. Vác. Hampl, náměstek Al. Biža, jed. J. A. Knechtbans 420—424 E. 71st St., N. Y., pokl. A. Mysliveček, náč. F. Bartuněk 318 E. 71st St., podnáčelník Al. Bláha; fin. výbor Ferd. Martyny a Ant. Jahoda. — Schůze každou 1. sobotu v měsíci v 8 hodin večer, v Sokolovně 420—424 71. ul.

SOK. JED. BLESK Baltimore; (schůze 3. pátek u br. Jos. Klečky 1513 Ashland Ave.), Sylv. Stiegler, dop., 1006 N. Castle St.

T. J. S. BOHEMIA, Bohemia, L. I., N. Y., (posl. sobotu) jedn. Fr. Huml.

T. J. SOKOL Brooklyn, N. Y., (2. pondělí), taj. Fr. Hroch 457 Rodney st.

SOKOL CLEVELAND, (3. neděle v Sokolovně, roh Central ave. a Plymouth st.), taj. Frank Skala, 16 Beckman St.

SOKOL ČECH, Cleveland, O.; (2. neděle v Sokolovně, čís. 6 Wendal ave.), taj. Fr. Vondrášek, 111 Petrie st.

SOKOL ČESKO ZABAVNÍ, Clev. O., (schůze 3. neděle v Sokolské síni) Frank Cais, 562 Dennison Ave.

Těl. a Podp. Jed. BUDIVOJ, Detroit, Mich., (1. pondělí v Sokolovně, roh Erskine a St. Antoine sts.) tajemník Jos. Janeček 698 Antoine st.

T. J. S. PODLIPNÝ, Detroit, Mich.; (druhý pátek v Sokolovně, roh Tillman a Ash ul.), taj. P. Maršík, 499 Clark Ave, účetní Jos. Vimer 176 Rollins st.

T. J. SOKOL, East Islip, L. I., N. Y., (2. sobotu v Sokolovně), taj. Jan Kroupa, Box 211.

T. J. S. FUEGNER, L. I. City, N. Y., (2. sobotu u Wokala, 1 Skillman ave.) taj. M. Beneš, 488 Boulevard, Rawenswood, L. I.

T. J. SOKOL Newark, N. J., (druhý pondělí, roh 9. ul. a 15. ave.) V. J. Rychetský, 433—15th ave.

S. J. SVORNOST, Morrisania N. Y., (1. neděle) taj. Jan Duda 777 Melrose ave.

T. J. SOKOL, New York; (schůze 2. a posl. pondělí, 420—22—24 E. 71st St.) taj. J. L. Jedlička, 420—422—424 E. 71st St.

SOK. JED. PHILADELPHIA, Pa., (4. sobotu v měs., v Sokolovně v 8 hodin večer, S. W. Corner 9th & Columbia Ave.), taj. M. Hora, 1514 N. Alder St.

T. J. SOKOL Schenectady, N. Y., schůze 1. a 3. pondělí v místn. A. Řihy, Bohemia House, Ellis st., M. Pl. — Taj. Aug. Sokol, P. O. B. 466.

T. J. SOKOL Westfield, Mass.; (1. a 3. středu v Sokolovně, 118 & 120 Meadow st.), jed. Fr. Náhlovský, 8 Fowler st.

Zupa Střední, sídlo v Chicagu, Ill.

Úřadníci župní: Náčelník Jos. Pokorný, podnáčelník Fr. Holub; taj. Jos. Šlauf 1528 S 41st Ave.; pokl. Vacl. Vonásek.

PLZ. SOK. Chic.; (2. a 4. čtvrtek), taj. Vil. Kroužilka, 722 W 12th Boulevard.

SOKOL CHICAGO, Chic., (1. a 3. středu v Sokolovně, 1118 Kedzie ave.), taj. Štěpán A. Šás, 1286 So. Turner Ave.

TĚL. J. ČECHIE Chicago; (1. a 3. pondělí v síni "Čechie" 32—34 Emma St.), taj. Anton Havlík 525 Evergreen Ave.

T. J. S. TABOR, Chicago, Ill., (1. a 3. čtvrtek u T. Andrlé 1333--35 So. 40th Court), taj. V. Bartoň, 1411 So. 42 Ave.

ČES. AM. SOKOL Manitowoc, Wis.; (2. středu v síni Slovanské Lípy), Aug. Kropáček taj., 401 N. 8th St.

T. J. SOKOL St. Louis, Mo.; (2. a 4. pondělí v Sokolovně, roh 9. ul. a Allen Ave.), taj. Fr. Holman, 2349 So. 11th st.

T. JED. SOKOL v Glen Carbon, Madison Co., Ill. — Tajemník Martin Korbek, Glen Carbon, Ills.

Zupa Západní, sídlo v Omaze, Neb.

Ustř. výb.: Starosta Fr. Jelen 1911 So. 15th St., taj. Oldř. Jelen, 1233 So. 14th St., pokl. Jan Mathausner. Další členové výboru Jos. Vonásek a Oldř. Jelen. — Schůze každý druhý pátek v Sokolovně.

T. J. S. KAREL JONAŠ, Abie, Neb., (1. neděle) Josef Hasík, taj.

TJS. HVĚZDA ZAPADU, Black Wolf, Kansas, (1. neděle), taj. Jos. Jiříček.

T. J. SOKOL ŽÍŽKA, Bruno, Neb.; (1. ned.), taj. Vác. Blatný.

TYRŠ C. R. SOK., Cedar Rapids, Ia.; (1. neděle v Sokolovně, 7th ave., bet. 2nd & 3rd st.), taj. V. M. Hlávka, 308—11th Ave.

T. J. SOKOL, Crete Neb., (2. neděle ve své síni), taj. Mat. Kuncl.

T. J. SOKOL, Linwood, Neb., (1. neděle), taj. Frank Dočekal.

T. J. S. Milligan, Neb., (2. neděle v Central Hall bratři Jíchů), Fr. Hrdý, jed.

T. J. SOKOL Omaha; (2. čtvrtek), taj. K. Špalek 1227 So. 15th St.

T. J. S. Plattsmouth, Neb., (2. pondělí) taj. Jos. J. Nejedlý.

T. J. SOKOL, Prague, Neb., (2. pond.), Tom. Vlasák, zap.

T. J. SOKOL, Schuyler, Neb., (3. pondělí), taj. V. Sudík.

T. J. SOKOL, So. Omaha, Neb. (1. pon.) taj. F. Benák, 18th & N st.

T. J. S. KAREL JONAŠ, Wilson, Kansas; (2. neděle), jednatel J. W. Somer.

„Sokol Americký“, časopis Sokolstva čes.-ameríc. Nákladem výkonného výboru Národní Jednoty Sokolské.

VYCHÁZÍ 16. KAŽDÉHO MĚSÍCE V NEW YORKU, N. Y.

Dr. K. Štulík, pořadatel, 525 S. Lincoln St., Chicago, Ill. Jan Černý, jednatel výk. výb. N. J. S., 437 E. 71st St., New York.

Veškeré dopisy pro „SOKOLA AMERICKEHO“ buďtež zasílány pořadateli.

Nové knihy.

Na skladě u výkonného výboru
Nár. Jed. Sokolské:

1. Tyrš Mir., Dr.: Základové tělo-
cviku\$1.00
2. Kožíšek Fr.: Cvičební večery na
koni na šíř..... .10
3. Jindř. Fügner: Životopis..... .10
4. Vaniček Karel: Sokolstvo, jeho
směr a cíl.—Komenský Jan Amos
a jeho snahy tělocvičné. Obě za... .03
5. Scheiner, Jos. E. Dr.: Tělesná
cvičení ve starém věku..... .65
hry mládeže..... .45
6. Kožíšek Fr. Cvičební večery na
hrazdě..... .12
7. „ 100 příkladů cvičení
pro státních..... .18
8. Hron Karel: O cvičební soustavě .20
9. Mendík Jan: Povelky ku podrob-
nému procvičení poř. cvičení..... .05
10. Scheiner, Jos. E. Dr.: Úvahy a
řeči Dra. Mir. Tyrše.
— Povšechné úvahy o věci Sokol-
ské, I. 1..... .25
11. Povšechné úvahy o věci Sok., I. 2.
pro školy a spolky..... .32
12. Klenka Jos.: Tělocvičné hry pro
pro školy; I. Bez nářadí..... .15
13. Klenka Jos.: Těl. hry pro školy;
II. S nářadím..... .25
14. Hanušová Kl.: Dětský tělocvik... .20
15. „ „ Hry míčem pro
veselou mládež..... .15
16. Horálek Fr.: Pérem Sokolím, se-
šit 1—4..... .20
17. Horálek Fr.: Na přední stráž.... .05
18. Pexa Václ.: Cvičební večery na
bradlech..... .18
19. III. slet všesokolský v Praze.... .30
20. Tyrš Mir. Dr. stručný nástin živo-
ta a působení jeho..... .10
21. Veselý J. Z.: Těl. pro školy nižší
a střední..... .20
22. Klenka Jos.: Cvičební večery na
kruzích..... .10
23. Kurz Vilém: Úvod do Těl. školské-
ho..... .32
24. Vaniček Kar.: Sokolské epistoly
od 1. do 4. sešitu, jeden výtisk... .02
25. Ploc Kar.: Návod o prvé pomoci
při úrazech a nehodách..... .25
26. Dlouhý Fr.: Tělověda a zdravotv-
da..... .50
- Jos. Klenka, skoky prosté, útokem a
o tyči..... .10
- Jos. Klenka, skoky smíšené na koze a
na stole..... .10
- Dr. J. Vaniček: O rolování (box) a
šermu holi dlouhou (baton)..... .10

 Knihy tyto, pokud zásoba
stačí, zasílá vyplacené jednatel vý-
konného výboru tomu, kdo při ob-
jednání pošle výše udanou částku
buď ve známkách, nebo poukázkou
poštovní.

JAN ČERNÝ,

437 E. 71st St.,
New York City.

“SOKOL”,

časopis věnovaný zájmům tělocvičným, za-
ložený r. 1871. Drem. Mir. Tyršem vy-
chází redakcí Dra. Jos. E. Scheinera
jednou za měsíc o 3—4 arších a přináší
poučné články o tělocviku, organizaci
spolkové, články technické z pera před-
ních pracovníků sokolských. Dále pří-
náší zprávy o tělocviku ze zemí slovan-
ských i ciziny, feuilleton, různé zprávy
a pod.

Předplatné na rok do Ameriky obnaší \$1.10

Adresa: “Sokol”, Praha,
Václavské náměstí číslo 70.

Všichni Sokolové

měli by znáti:

Úvahy a řeči Dra. Mirosla-
va Tyrše. Pořádá Dr. Jos. E.
Scheiner.

I. Povšechné úvahy o věci so-
kolské. — Díl první 25c. Díl dru-
hý 25c.

Objednávejte buď u svých sbo-
rů neb u jednatele výkonného vý-
boru N. J. S.

Naším cvičitelům!

Cvičební večery na koni na
šíř. Sestavil František Kožíšek.
Cena 10c.

Objednávejte buď u svých sbo-
rů nebo u jednatele výkonného
výboru N. J. S.

Naše evangelium!

Sokolstvo, jeho směr a cíl.
Úvahy Karla Vanička. Cena 2c.

Objednávejte buď u svých sbo-
rů nebo u jednatele výkonného
výboru N. J. S.

JAN ČEPEK
pozemkový, na oheň a

→* život *←

pojišťující jednatel,

ÚŘADOVNÝ:

318 E. 73. ul., New York,
a 367 Woolsey Ave., L. I. C.

LÉKEM

pro chorobné a slabé
a blahodárným ná-
pojem pro zdravé
jsou.....

pravá

přírodní

vína

z našich

vlastních

vinic

Naše vinné
BRANDY
jsou výborným
domácím
lékem.
Žádejte naše
zboží od Vašich
obchodníků a
nemají-li je na
skladě, pište
nam o ceník a
další
podrobnosti.

v Sonoma

County,

California.

F. Korbelský & Bros.,
684-6 W. 12th St.,
Chicago, Ills.

Oznamujte

V SOKOLE AMERICKÉM.

Bližší sdělí F. Lier,

410 E. 71st St.,

New York.

FR. KUBOVETZ

chová na skladě

nejlepší obuv

pro pány, dámy a
dítky.

Má výtečné
uniové
Douglas boty.

1409

Ave. A,
roh 75. ul.

New York.

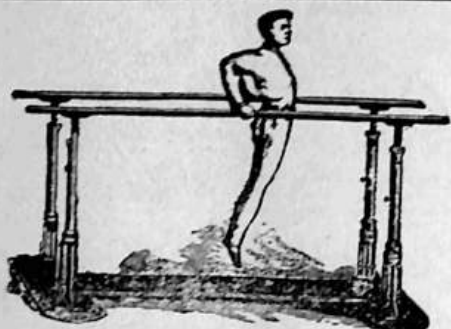
Oznamujte v Sok. Am.

Bližší sdělí F. Lier,

410 E. 71. ul.,

New York.

Chicagský oznamovatel.

JOHN GLOY,
MANUFACTURER OF ALL KINDS OF
GYMNASTIC APPARATUS.

OFFICE,
27 Johnson St., Chicago, Ill.

(Cenníky s vyobrazením náčiní zasílám na požádání zdarma.)

KAREL PITTE
603 Blue Isl. Av., Chic.

Má hojně zásobený sklad

VÝBORNÉ OBUVI
pro pány i dámy.

Cvičební střešnice všech druhů pro Sok. za ceny levné.

Červená, modrá — ne, ale
CYRIL FIALA,
obslouží Vás

nejlepším domácím a importovaným pravým plzeňským.
Chutným lunčem a vším, čeho jest k blahu tělesnému zapotřebí.
Navštivte jej!

613 W. 18. ul. - Chicago.

Oznamujte
v "Sokole Americkém".

Bližší sdělí F. Lier,
410 E. 71st St.,
New York.

Učme se od začátku!

Základové tělocviku.

Sepsal Dr. Miroslav Tyrš. Cena \$1.00. Objednávejte buď u svých sborů nebo u jednatele výkonného výboru N. J. S.

Dr. Karel Štulík
LÉKAŘ

RANHOJIČ,

528 SO. LINCOLN ST.

Může býti zavolán z kterékoliv lékárny v Chicagu:

- Telefon: West 1092. -

V lékárně p. C. G. Foučka, roh 18. ul. a Center Ave.
večer od 6.30 do 8 hodin.

VÁCLAV B. DIBELKA,
ARCHITEKT.

Učitel kresby na Vyšší škole.

Úřadovna, 1315 záp. 16. ul.

blíže California Ave.,
Chicago, Ill.

Sborník Sokolský
na rok 1898.

Vydal A. V. Prágr, nác. župy
Tyršovy a Sok. Kolínského.

Cena 33 centů.

Objednávejte buď u svých sborů
nebo u jednatele Výk. Výbo-
ru N. J. S

Oznamujte v Sokole Americkém.

Bližší sdělí F. Lier, 410 E. 71 St.,

New York.

JOHN J. DVORÁK & SPOL. Sokolské stejnokroje!
Sokolský kroj cvičební!
oděvní a zakázkoví krejčí,
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Zhotovují sokolské stejnokroje, kroje cvičební pro Sokoly i pro žactvo i mají na skladě sokolské pásy i monogramy. Vše v cenách nejnižších. Též oděv hotový i zakázkový, klobouky, čepice atd.

„SOKOL AMERICKÝ“, orgán Národní Jednoty Sokolské ve Spojených Státech Severní Ameriky, vychází 15. každého měsíce redakcí Dra. Karla Štulíka v Chicagu, 525 So. Lincoln St. — Předplatné do Čech 1 zl. 50 kr. přijímá výpravčí Fr. Lier, 410 E. 71st St., New York City, N. Y.

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sděl to také ihned výpravčímu. Z poukázky není vidno, kdo jest zasílatelem, a to působí obtíže jak při výpravě tak i při vybírání peněz na poště zdejší.

V New Yorku, v květnu 1897.

Nár. Jed. Sok. ve Spoj. Státech Sev. Am., vydavatel „Sok Am.“

ATLAS BREWING Co.,

dříve Česká Pivovarnická Spol. v Chicagu
684 - 706 BLUE ISLAND AVE

Bratři Sokolové!

Jakmile se přestěhujete, oznamte laskavě ihned novou svou adresu výpravčímu Sokola Amerického,

FR. LIEROVI,
410 E. 71st St., New York City.